

Periodizace

ČR/SR

raný středověk (500-1200)

vrcholný středověk (1200-1400)

pozdní středověk (1400-1500)

Raný středověk v české archeologii: doba hradištní

starší doba hradištní (pol. 7. stol. – konec 8. stol.)

střední doba hradištní (9. stol. – do pol. 10. století (velkomoravské obd.)

mladší doba hradištní (pol. 10. století – do pol. 12. stol.)

pozdní doba hradištní (pol. 12. stol. – do pol. 13. stol.)

Polska

wczesne średniowiecze (500- 1050/1100)

pełne (dojrzałe) średniowiecze (do pocz. 14. wieku)

późne średniowiecze (do 1500)

Deutschland

Frühmittelalter (500 – 900/1050)

Hochmittelalter (1050 – 1250)

Spätmittelalter (1250 – 1500)

England and UK

Early Middle Ages (5th – mid 11th)

High Middle Ages (mid 11th – mid 14th)

Late Middle Ages (mid 14th – mid 16th).

La France

Le Haut Moyen-Âge (V-XIIIe)

Le Bas Moyen-Âge (IV-XVe)

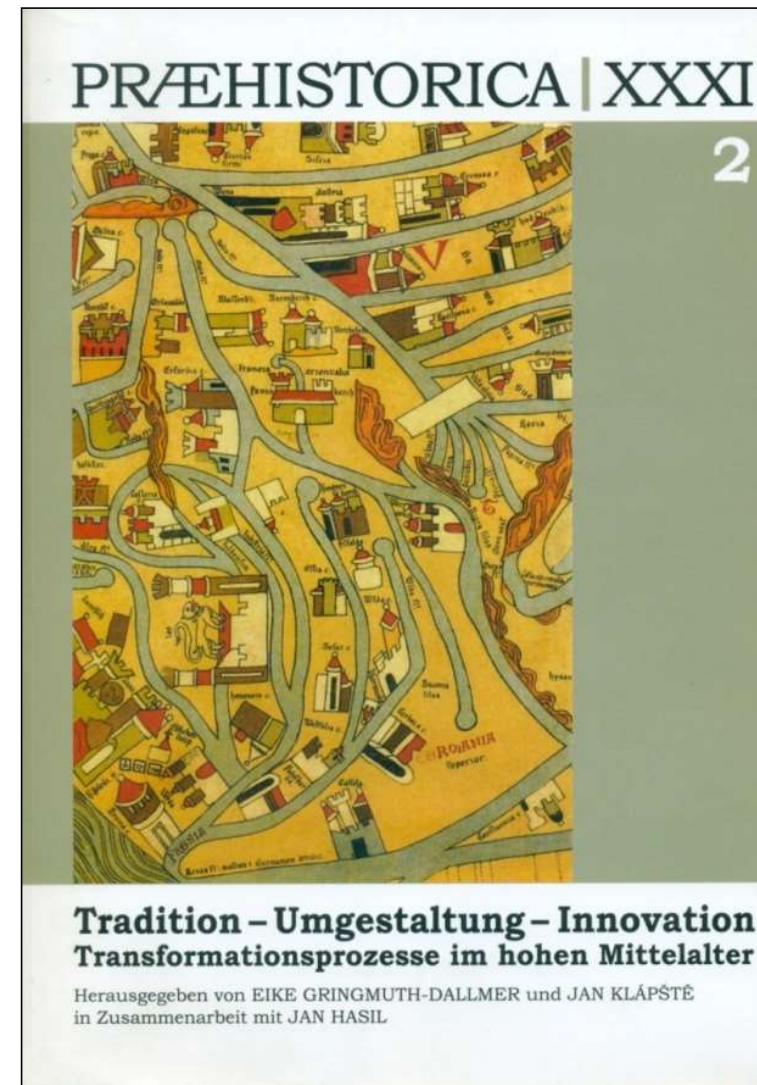
Politické a dynastické vztahy:
Římská říše, Polsko (Piastovci),
Uhry (Arpádovci), Rakouské
vévodství (Babenberkové)

Definitivní zakotvení
přemyslovských zemí v římské a
latinské křesťanské civilizaci:
politické vztahy vůči Římu

Dědičná monarchie
Přemyslovců: budování a rozvoj

**Co je to Imperium Sacrum Romanum?
Co znamená zkratka HRR?**

Gringmuth-Dallmer Eike und Klápště Jan: Tradition, Umgestaltung, Innovation: Transformationsprozesse im hohen Mittelalter. Prehistorica XXXI/2.

Denárové období: denáry a feniky

Denár (lat. *denarius, denarii*). V záp. Evropě i v pozdně římském období

Dvoustranně ražená mince (avers, revers), nápisy, opisy

Nejstarší raně středověké denáry: franká říše, Merovejci, Karlovcí (Melle)

Ethelredský typ: postava, poprsí, portrét (panovník, svatý patron)

Řezenský typ: trestající ruka boží, kříž, architektura (kostel, kaplice)

NUMISMATIKA: jedna z pomocných věd historických (PVH)

Fiala, E. 1896: České denáry. Praha.

Nekvapil, L. (Ed.), 2016: Denárový poklad z Chýště: Katalog unikátního nálezu českých mincí z konce 10. století. Pardubice.

Polanský, Luboš 2011: Jména mincmistrů na českých denárech přelomu 10. a 11. století, in: Doležalová, E. – Meduna, P.: Co můj kostel dnes má, nemůže kníže odnít. Věnováno Petru Sommerovi k životnímu jubileu. Praha, 236–246.

Pošvář, J. 1986: Počátky mincovního práva a mincoven na Moravě – Anfänge des Münzrechtes und der Münzstätte in Mähren, Denárová měna na Moravě. Brno, 319–327.

Šmerda, J. 1996: Denáry české a moravské. Katalog mincí českého státu od X. do počátku XIII. století. Brno.

Ražba české mince v 11.-13. století: denáry a feniky

Pravděpodobně razil již Václav.

S jistotou raženy za Boleslava I. (935-972)

Na Moravě od Břetislava I. (1028-1034)

Hmotnost přes 1 g, prům. 18-20 mm, ryzost různá, s postupem času velmi nízká

Od pol. 11. stol. i denáry malého střížku (denáry fenikového typu, feniky, něm. Pfennig). Prům. 16 mm, hm. pod. 1 g.

Minci razí pražský kníže, moravská údělná knížata, moravská markrabata, pražský i olomoucký biskup

Napodobenina
friesašského feniku,
arcibiskupství Salzburg

Vladislav III., markr. mor. (1246-1247)

Ražba české mince v 11.-13. století: denáry a feniky

Mincovní reforma Břetislava I. (1050): z jedné hřivny stříbra se mělo vyrazit 200 denárů, jeho vlastní praxe však byla 220 denárů.

Vratislav II. (1061-1092): další znehodnocení denárů; z jedné hřivny stříbra razil 500 až 600 denárů. Váha jedné mince klesla a do slitiny bylo přidáváno velké množství mědi.

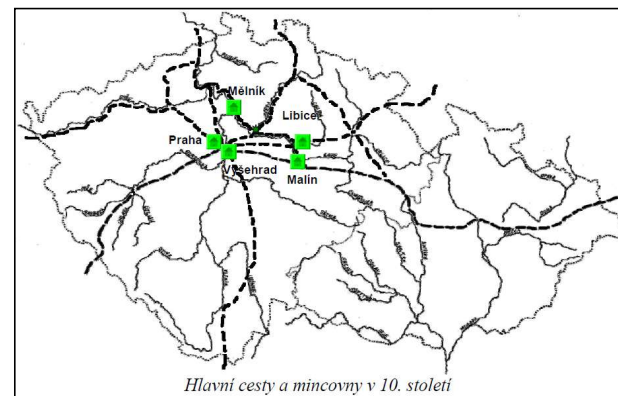
Reformy okolo roku 1225: Přemysl Otakar I. zavedení **brakteátu** - jednostranné a zpravidla **němé** mince. První české brakteáty metrologicky i ikonograficky inspirovány **míšeňskými** ražbami.

Co znamená tzv. němá mince?

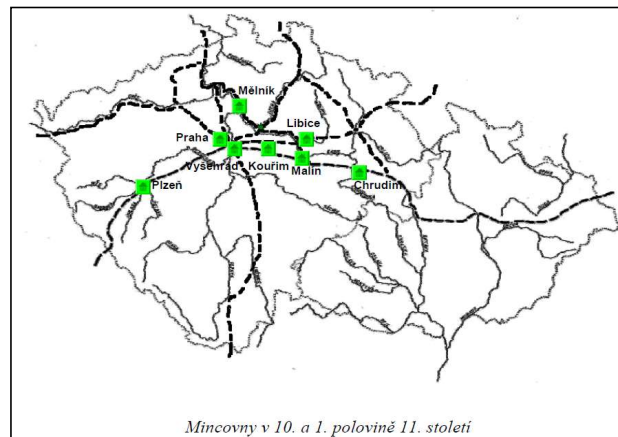
Co je to Míšeňsko a kde je budete hledat?

české brakteáty

Hlavní cesty a mincovny v 10. století

Mincovny v 10. a 1. polovině 11. století

Depoty denárů

Chýšť: konec 10. století

Poděbrady: 990-995

Čistěves: 990-995, dříve považován za depot slavníkovských ražeb (125 kusů), po kritickém zhodnocení 16 mincí!

Kelč: před 1003

Kojetín-Popůvky: konec 10. století

Ověřte si, kde se tyto lokality nachází!

Mladší a pozdní doba hradištní „Doba knížecí“

Vládoucí dynastie (Přemyslovci), brzy zapojena do evropské sňatkové politiky s nejvýznamnějšími rody

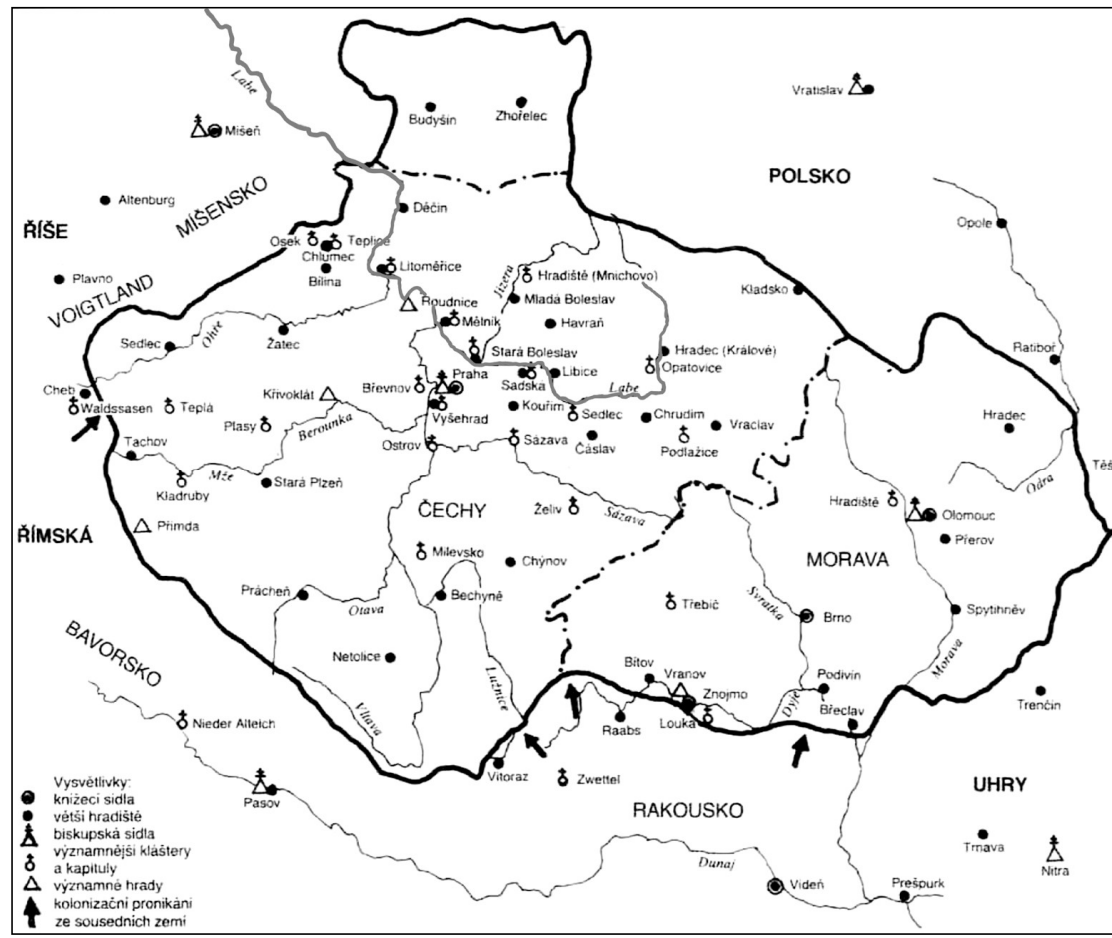
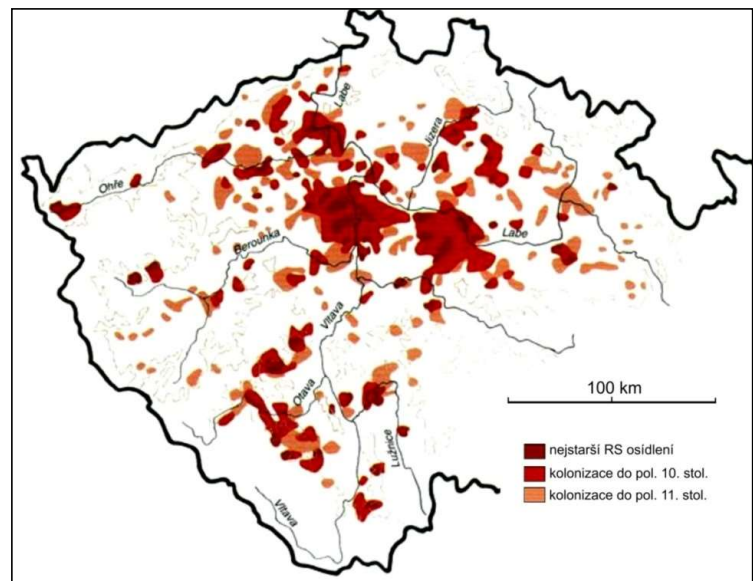
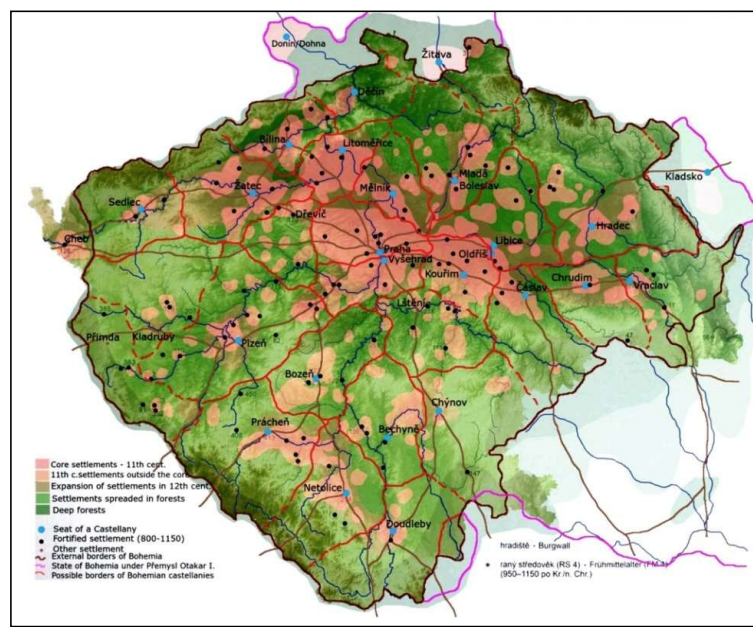
Církevní správa: Praha 973, Olomouc 1063

Budování knížecí správy (hradská správa, soustava)

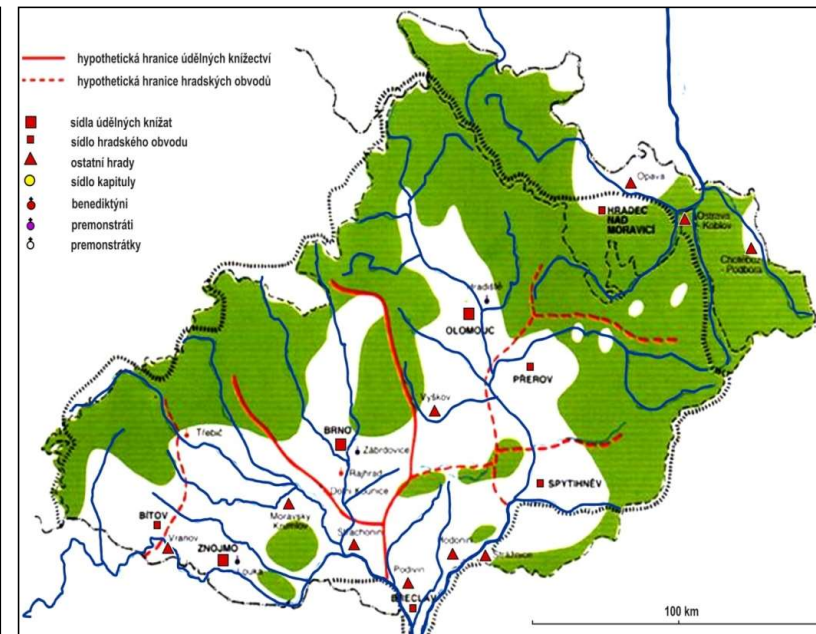
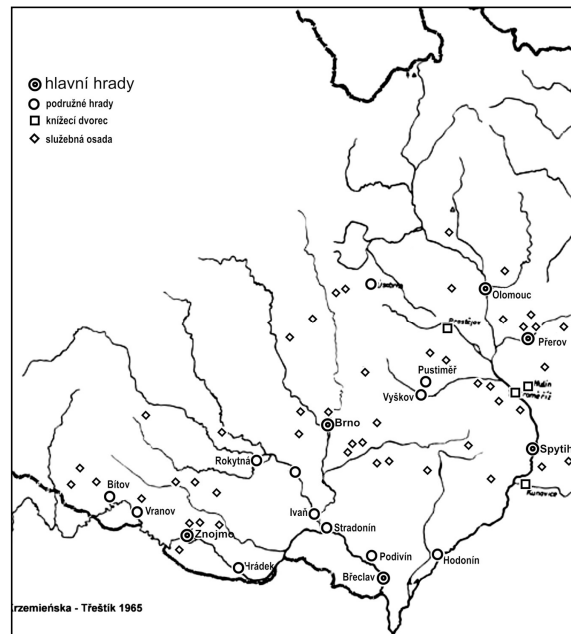
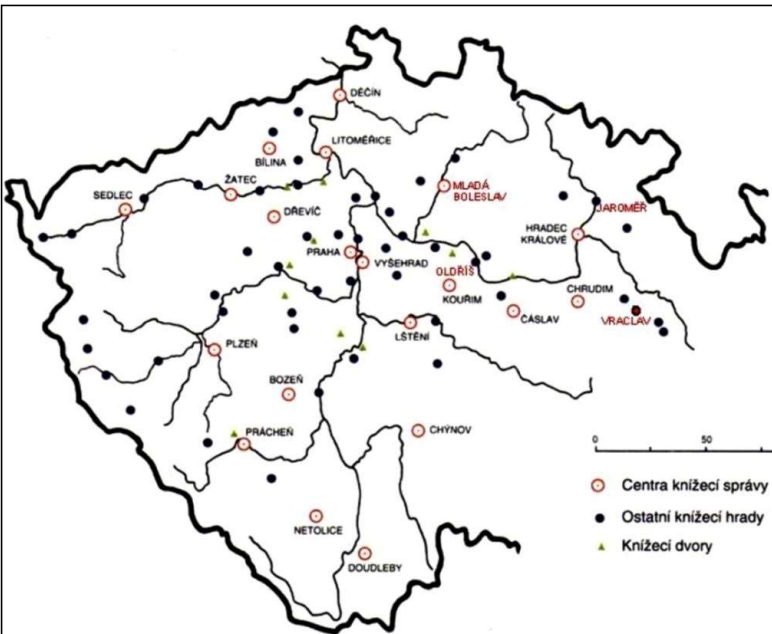
Zakládání sídel, kolonizace (Landesausbau)

V závěru této epochy
zrod pozemkové šlechty (teritorializace šlechty)

Jaké znáte raně středověké české světce?

- Vysvětlivky: knížecí sídla
- větší hradiště
- biskupská sídla a kapituly
- ◻ významnější kláštery a kapituly
- ◻ významné hrady
- ↑ kolonizační pronikání ze sousedních zemí

Hrad (*civitas, castrum*) = novodobý oborový pojem hradiště

Hradská správa, hradská soustava

Hradský obvod, kastelanie

Kastelán (*castellanus*)

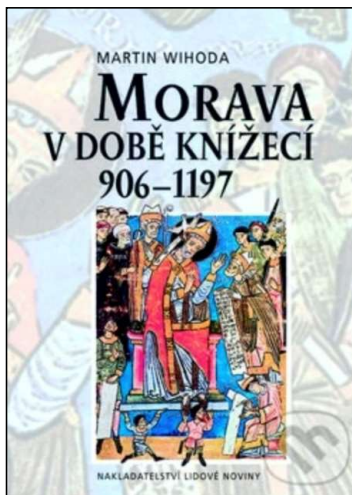
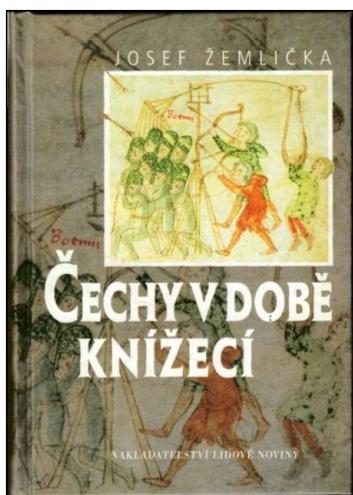
Údělná knížectví, údělné hrady

Vilik (*villicus*): řídili dvorské hospodářství panovníka v odlehlých oblastech. Měli soudní, trestní a hrdelní pravomoci nad nesvobodnými. Od 60. let 13. století se mění z celozemských či provinciálních úředníků ve správce jednotlivých statků, které organizovali (vilikace, *villicatio*).

Později figurují jak královi pověřenci v hrdelních kauzách (*procurator domini regis*, popř. *iudex provincialis*). Rychtáři, landrychtáři. Vedle nich také vilikové a podvilikové úředníků či šlechty.

Co je to údělné knížectví a kde?

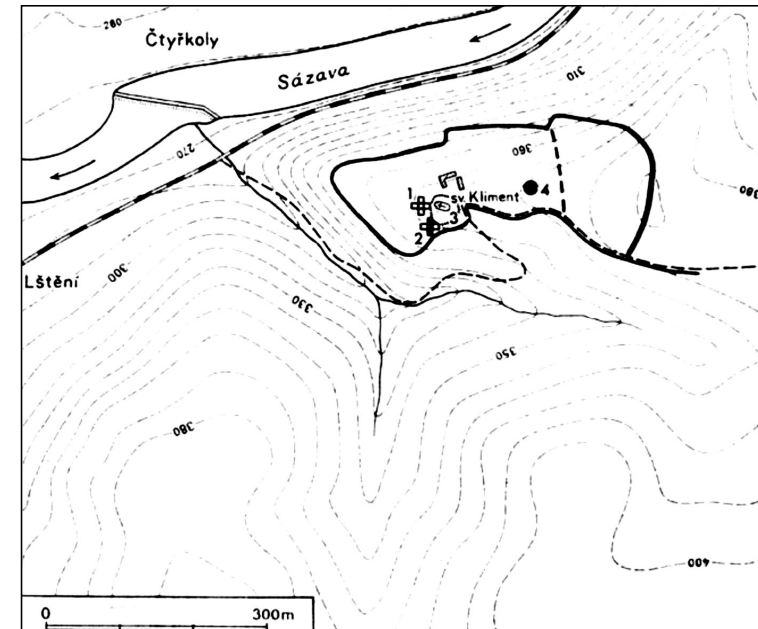
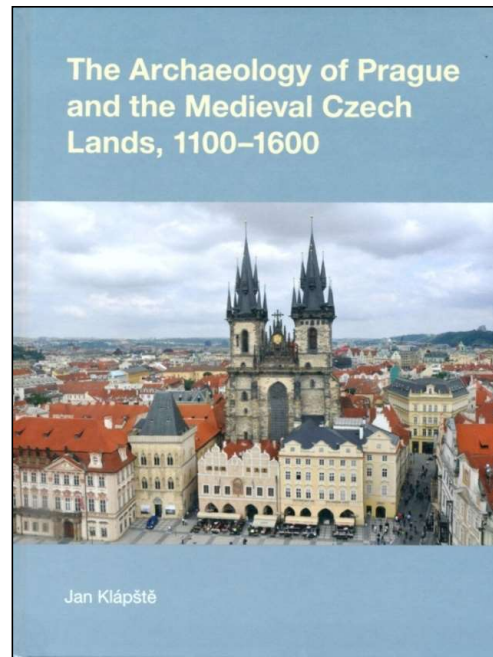
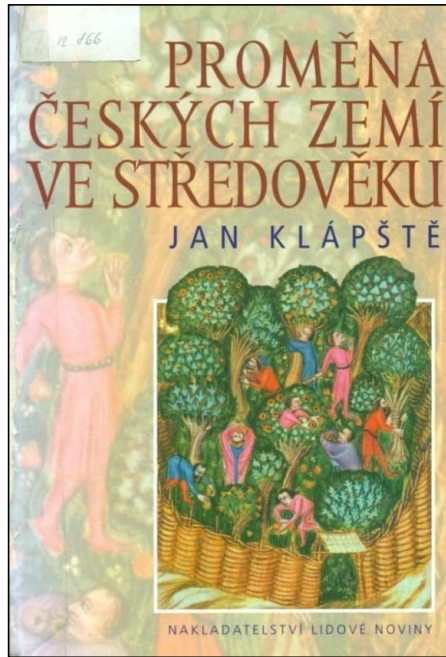
Jaké údělné hrady to byly?

Co je to hradské centrum, hradská správa, hradská soustava?

Hradiště (hrad) s tzv. **akropolí** (tj. centrální a zpravidla nejvyšší část areálu) a zpravidla i s kostelem, palác, hospodářské budovy.

Suburbium: předhradí nebo podhradí?

Hradiště Lštění (střední Čechy, okr. Benešov)

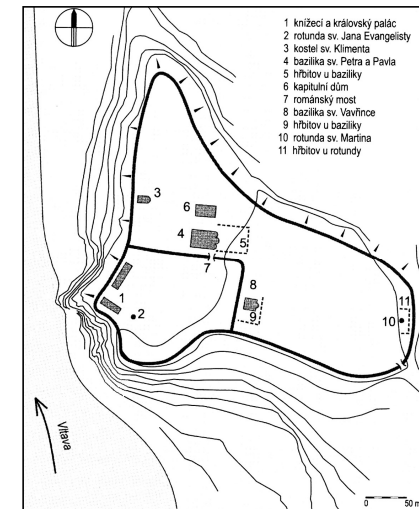
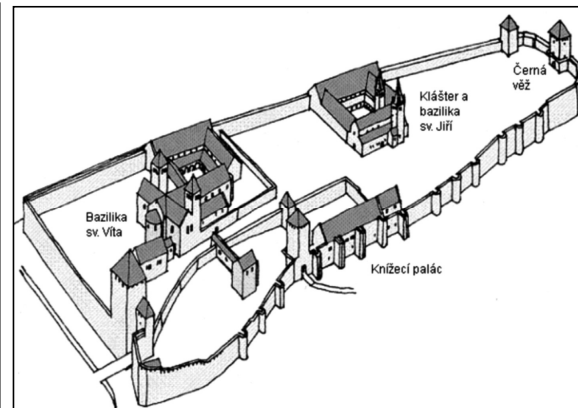
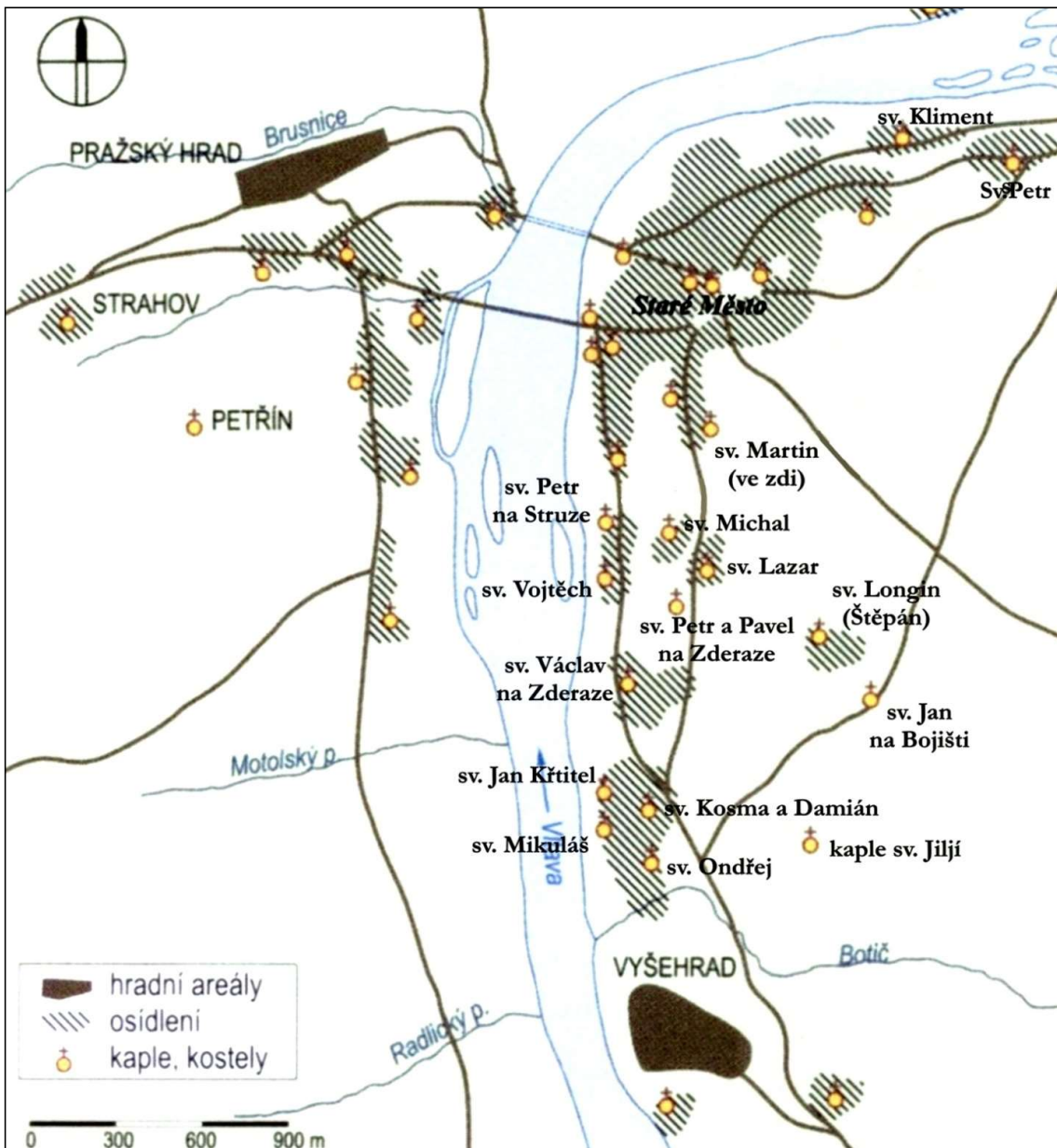

Hradiště Šance (střední Čechy, okr. Příbram)

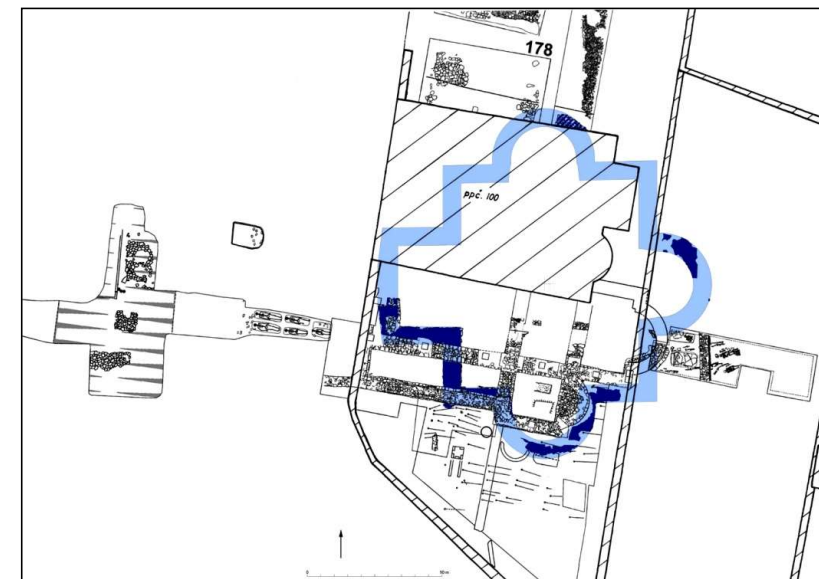
Frolík, J. – Sigl, 1995: Chrudimsko v raném středověku: vývoj osídlení a jeho proměny.

Richter, M. – Vokolek, V. 1995: Hradec Králové, slovanské hradiště a počátky středověkého města.

Tomas, J. 1999: Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu.

Jaké jsou nejvýznamnější raně středověké hrady na území Prahy?

Moucha, V.; Nechvátal, B.; Varadzin, L. et al. 2015: Vyšehrad: knížecí a královská akropole: svědectví archeologie. Praha

Příklad raně středověké hradiště (10.-12./13. století) Žatec a jeho transformace na vrcholně středověké město ve 13. století (1265)

Co je to za druh zobrazení reliéfu?

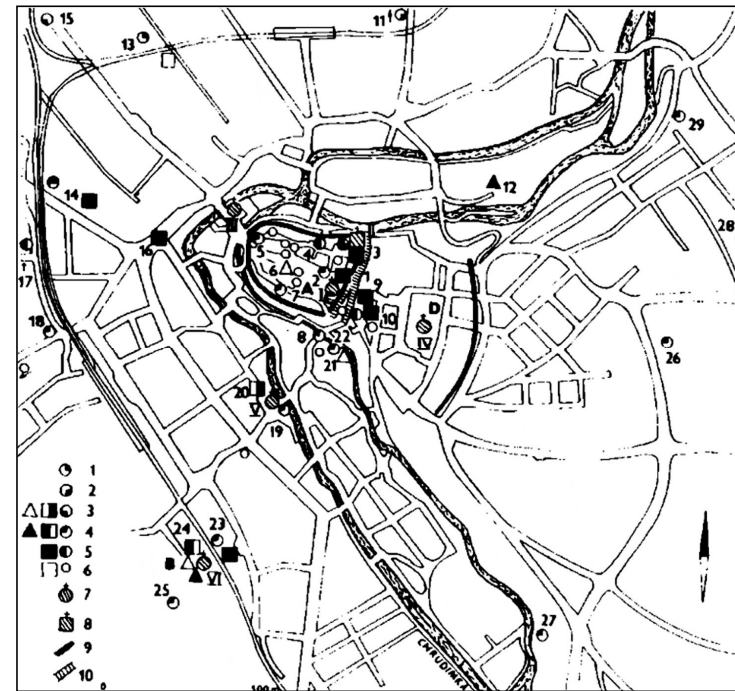
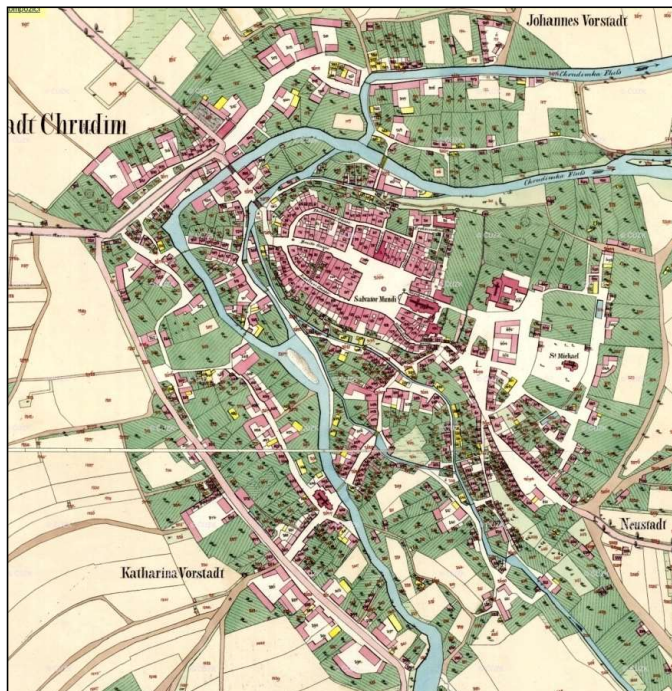
Co je to za druh mapy a z jaké je doby?

Čech, P. 2013: Ekonomika a životní prostředí raně středověké aglomerace v Žatci. ArÚ AV ČR Praha.

Holodňák, P. a kol. 2004: Žatec. Nakladatelství lidové noviny.

Velimský, T. 1989: K problematice počátků českých měst — prostorový vývoj a nejstarší zástavba, Archaeologia historica 14/1, 67-93.

Raně středověké hradiště Chrudim (9.-12./13. století) a jeho transformace na vrcholně středověké město (1263)

Čím jsou si oba příklady (Žatec a Chrudim) podobné z hlediska transformace raně středověkého hradešského centra na vrcholně středověké město?

Frolík, J. – Sigl, 1995: Chrudimsko v raném středověku: vývoj osídlení a jeho proměny. Hradec Králové.

Semotanová a kol. 2003: Chrudim. Historický atlas měst České republiky. Praha.

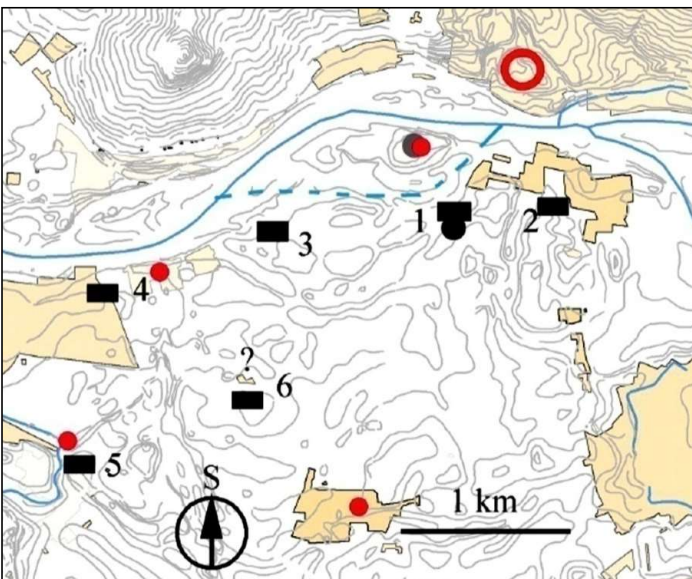

Raně středověké hradiště Litoměřice a založení vrcholně středověkého města (1219-1228)

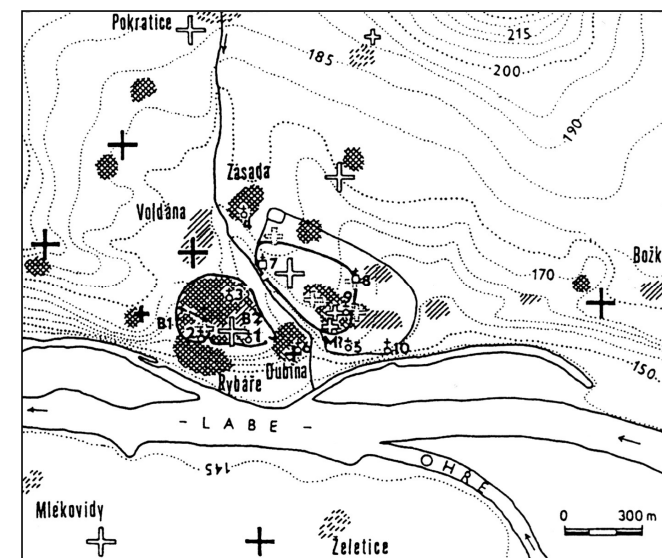
Odlišťe na mapách areál raně středověkého hradiště a pozdějšího vrcholně středověkého města!

Čím se tento příklad liší od předchozích (Žatec a Chrudim)?

Co těchto souvislostech znamená, když se řekne translace?

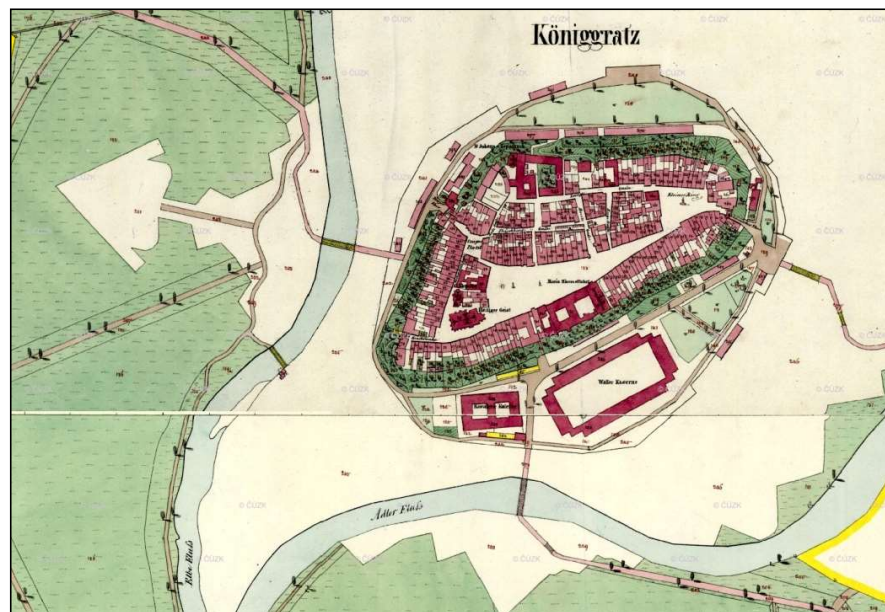
jižní břeh Labe v době hradištní
 1: Mlékojedy – pohř.; 2: Želtice – pohř.; 3: Mlékojedy, Nad hřibovem, pohř.; 4: Lukavec; 6: Kopisty. Černé kolečko: sídliště ml. doby hradištní; šedé kolečko: Mlékojedy, kostel sv. Martina; červené kolečko: jádra vsí.

Hradec Králové

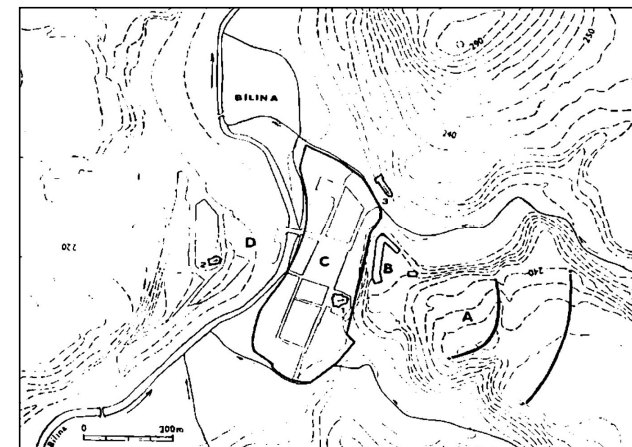
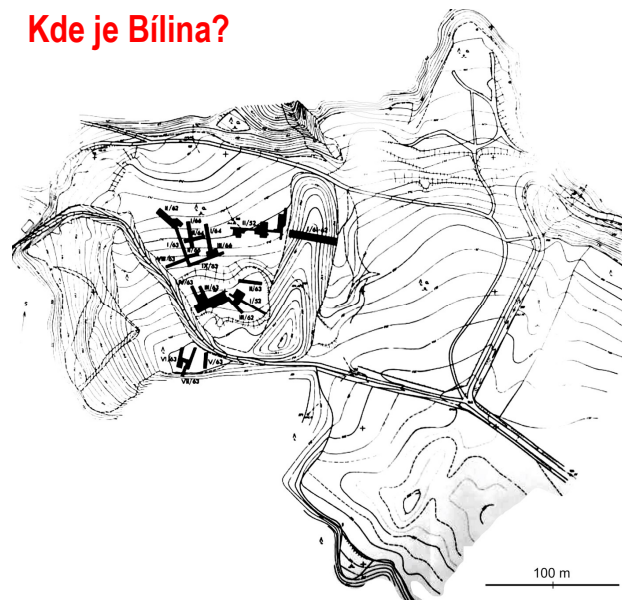
Richter, M. – Vokolek, V. 1995: Hradec Králové, slovanské hradiště a počátky středověkého města. Hradec Králové-Praha.

Hradské centrum Bílina a vrcholně středověké město Bílina

- 1040: kastelán Prkoš
- 1061: kastelán Mstiš (dvorec, kostel sv. Petra)
- 1061: po něm kastelán Kojata
- 1177: kastelán Sezema
- 1222: kastelán Jaroš
- 1952, 1961-66: archeol. výzkumy
- 2011: ZAV Mírové náměstí, osídlení 11. stol.

Kde je Bílina?

Lutovský, M. 2008: Bílina. In: Po stopách prvních Přemyslovců. III. Správa a obrana země (1012–1055), str. 121–131.

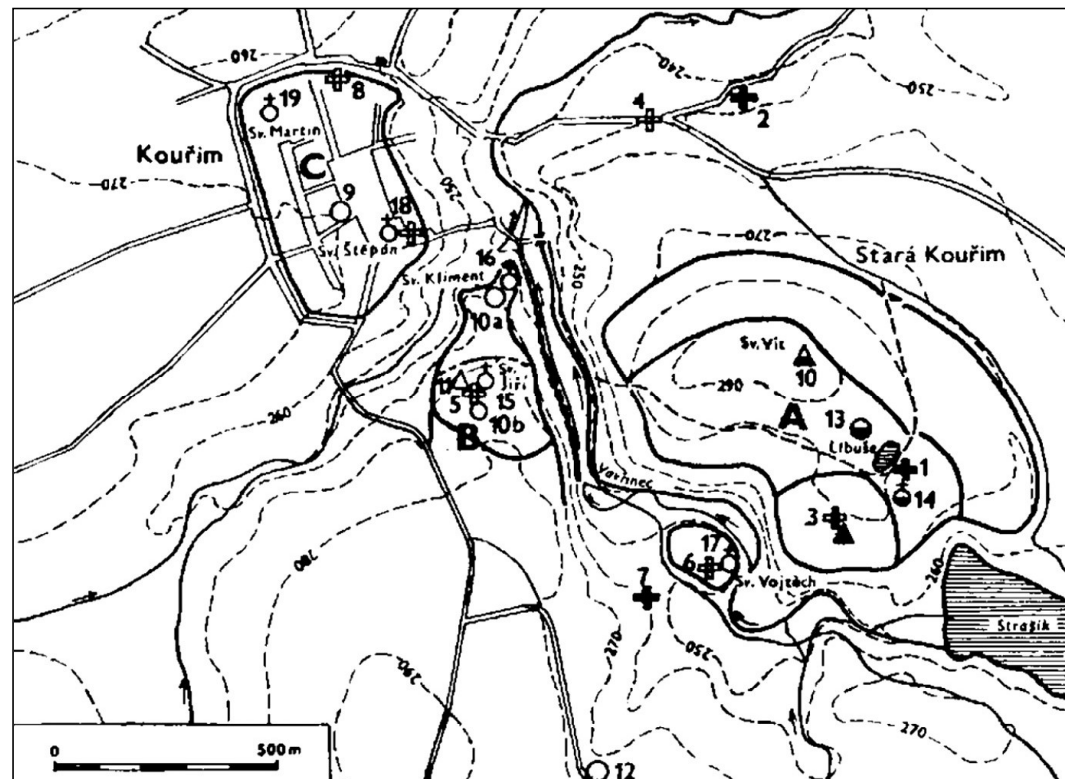
Váňa, Z. 1976: Bílina. Výzkum centra přemyslovské hradské správy v severozápadních Čechách v letech 1952, 1961-64 a 1966, Památky archeologické 67/2, 393-478.

Raně středověké(á) hradiště Stará Kouřim (9.-12./13. stol.) a založení vrcholně středověkého města ve 3. čtvrtině 13. století

**Takže ještě jednou:
co těchto
souviselech
znamená pojem
translace?**

**Kdo byli tzv.
Slavníkovci?**

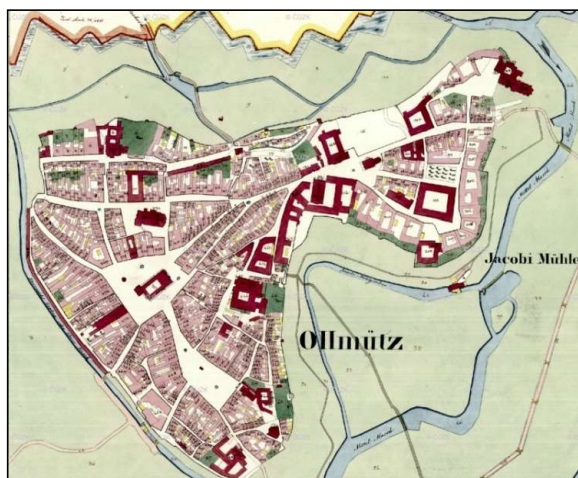
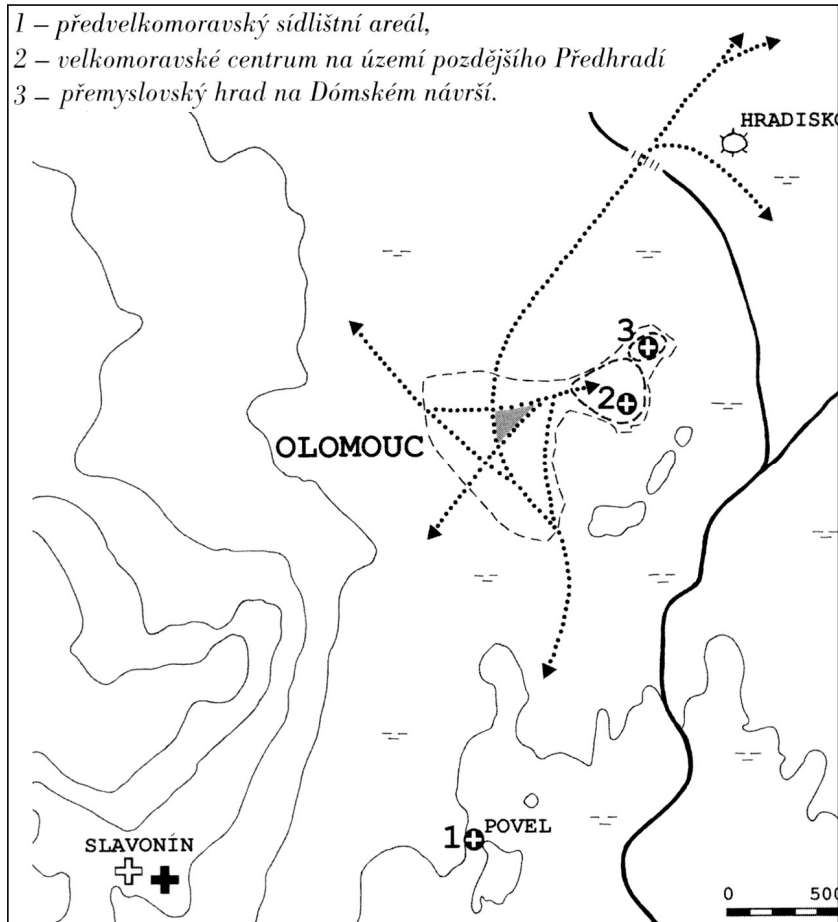
Konec 8. - poč. 10. stol.: Stará Kouřim, Sv. Vít, Libušino jezírko (1, 3, 10, 13, 14), největší raně středověká fortifikace v Čechách, pohřebiště elity s luxusními šperky a zbraněmi.

Po pol. 10. stol.-12./13. stol.: Sv. Jiří a sv. Vojtěch (5, 6, 10a-b, 15, 17), přenesení centra v režii Přemyslovců.

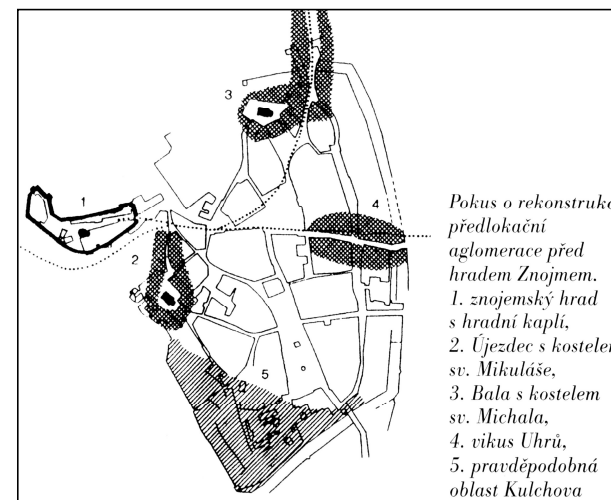
13. stol.: lokace nového města Kouřim, gotická bazilika sv. Štěpána.

Šolle, M. 1966: Stará Kouřim a projevy velkomoravské hmotné kultury v Čechách. Academia.

Šolle, M. 1981: Kouřim v průběhu věků. Academia.

Znojmo: problematická archeologie jako taková

Olomouc: problematická interpretace četných archeol. výzkumů

Kouřil, P. – Procházka, R. et al. 2018: Moravian and Silesian Strongholds of the Tenth and Eleventh Centuries in the Context of Central Europe. Brno.

Procházka, R. – Kohoutek, J. - Peška, J. 2008: Přerov - Horní náměstí. Od pravěkého hradiska po středověké město.

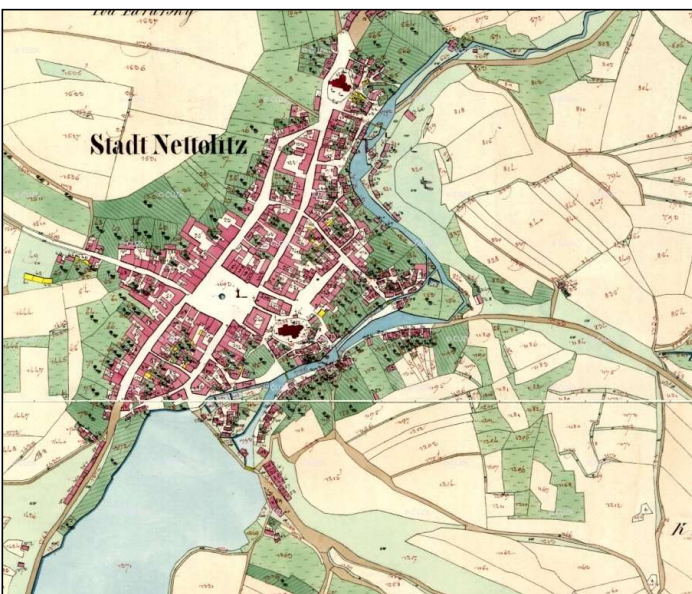
Bláha, J. 1985: Několik poznámek ke genezi a významu raně středověké Olomouce, AH. 143-152.

Raně středověké hradiště Netolice Na Janu (10.-13. stol.) a založení vrcholně středověkého města ve 3. čtvrtině 13. století – písemné prameny a archeologie

Kasteláni na raně středověkém hradě

- 1167: *Nemoy de Netolic* (CDB I, č. 399, str. 412)
- 1177: *Oldricus de Netolic* (CDB I, č. 280, str. 247)
- 1183: *Ratibor castellanus de Natoliz* (CDB I, č. 300, str. 270)
- 1187: *Stephano et Georgio castellano de Netolic* (CDB I, č. 317, str. 289)
- 1222: *Bohusie castellanus de Netolich* (CDB II, č. 234, str. 225)
- 1253: *Jarozaus castellanus de Netholich* (CDB II, str. 225, č. 231)

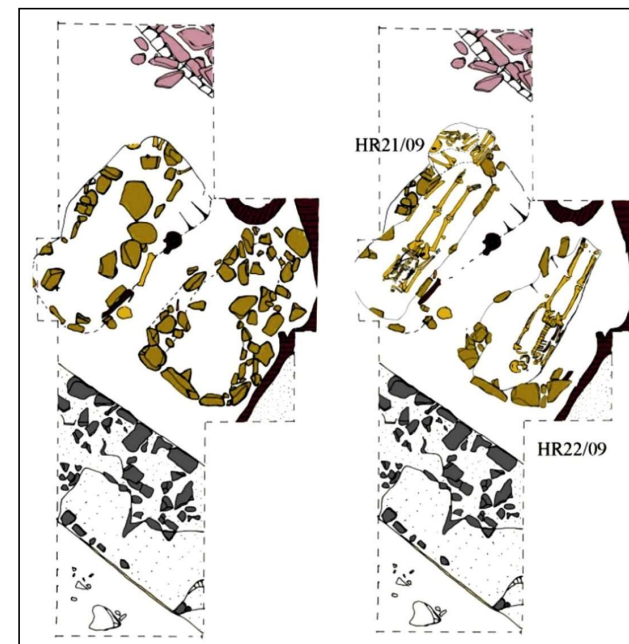

Archeologické výzkumy hradiště Na Janu po roce 2000 ARCHEOS, JČU

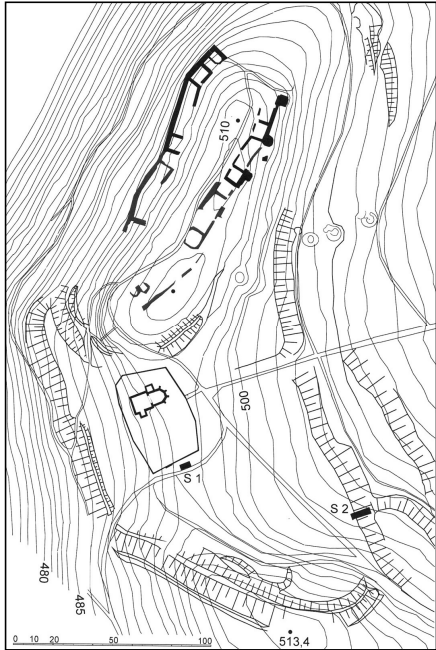
Co je to CDB?
Co je to *civitas* a kdo jsou *cives*?

Osada a město...

- 1262, 1271: osada patří jiřskému klášteru na Praž. hradě
- 1281: *bonum Notaliz* klášteru Zlatá Koruna
- 1281: *civibus in Notaliz*
- 1284: *civitas Notalice*

Raně středověké hradiště Prácheň vs. vrcholně středověké město Horažďovice

Kde je Prácheň a co je to Prácheňsko?

Kdo byl Kosmas, kdy žil, jaké znáte jeho dílo a čím je významné?

Hradiště Prácheň zmiňováno **Kosmou** jako existující již za Slavníkovců

Legenda sv. Vintíře poustevníka: zmínka, že Břetislav I. zajel po návratu z Polska na lov k „městu“ Prácheň (FRB I, 341).

Kasteláni na hradišti Prácheň

1184: kastelán Vítek (CDB I, str. 274, č. 304)

1220 – 1222: kastelán Diviš z Divišova

1264: Purkart (CDB II, str. 176, č. 190; str. 220, č. 231; str. 225, č. 234)

Ves a město Horažďovice

1251: villa Horasowiz

1279: V areas intra ciuitatem Horawiz

1293: civitas Horazdiowicz

Dvorce nobility ve 12.-13. století Vlastnické kostely

Bedřichův Světec

Velebudice u Mostu (ZAV J. Klápště, AÚ ČSAV, exp. Most)

Rozsáhlý areál chráněný palisádou

12.-13. století

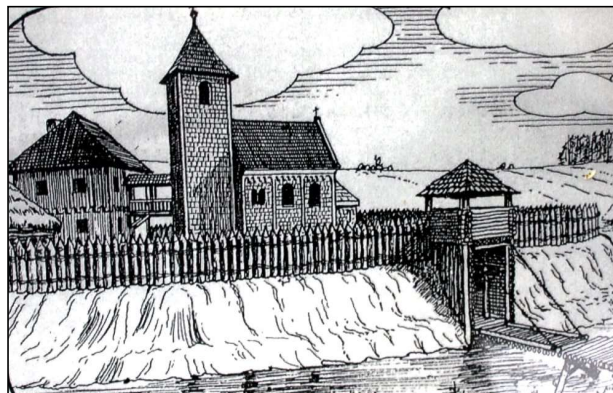
Vstup do areálu ze severu

Archeologicky nezjištěna obytná či jiná zástavba!

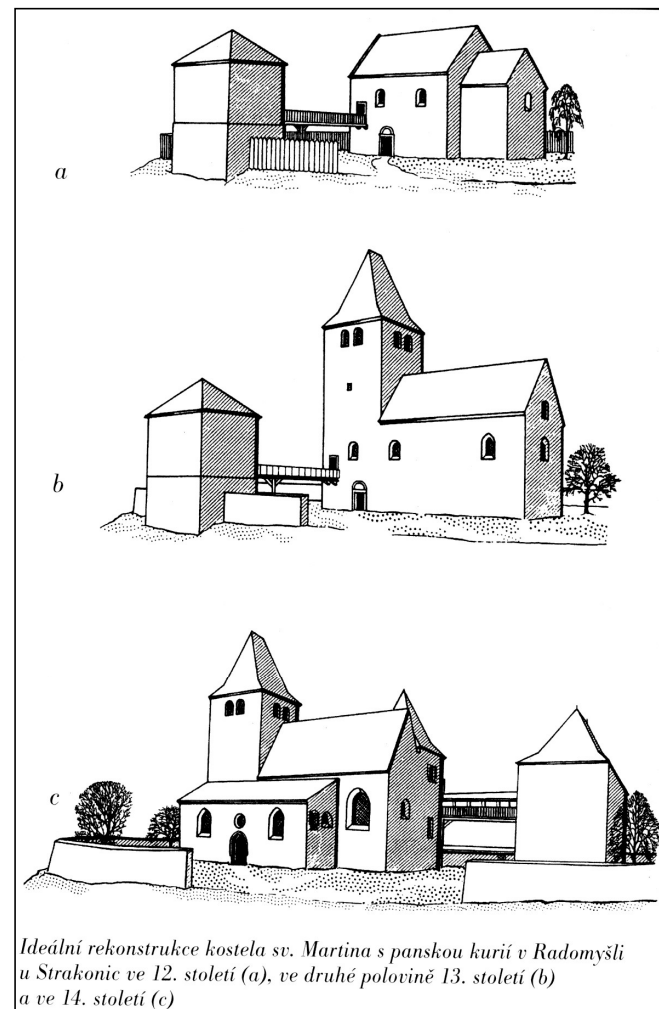
Vroutek u Podbořan

Románský kostel sv. Jakuba Většího

Kojata z rodu Hrabišiců (1227 prodal dvorec křížovníkům v Praze na Zderaze)

Radomyšl

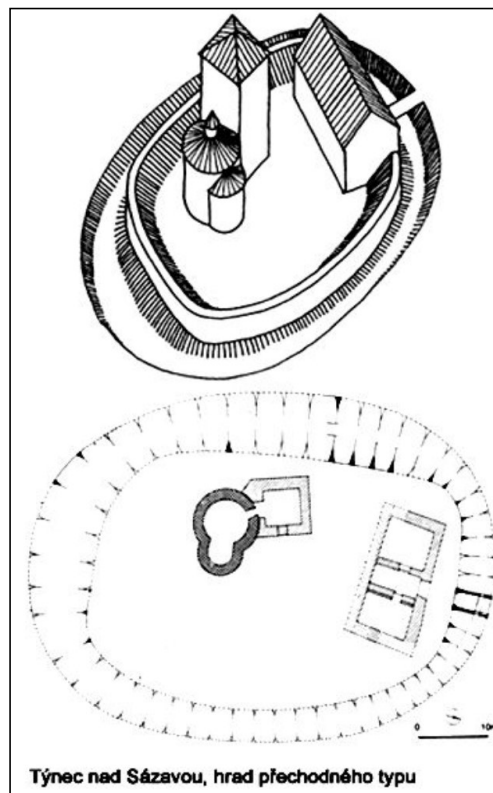
Kdo archeologicky zkoumal kostel a pohřebiště v Radomyšli?

Dušník (*animator, proanimatus*): poddaný, který byl nejčastěji i s půdou věnován církevní instituci za blaho fundátorovy duše. Poddanské povinnosti a poplatky byly směřovány ke konkrétnímu kostelu či klášteru. Tato sociální skupina mizí po pol. 12. století.

Týnec nad Sázavou

(výzkumy Ant. Hejna 1973)

Románská rotunda (konec 11. stol.)
Od konce 12. stol. také palác.
Stavebník: Přemyslovci?

Týnec nad Sázavou, hrad přechodného typu

Pohřebiště a nejstarší kostely mimo hradecká centra

Konec pohřebišť bez vazby na kostely (ještě většinou neexistující)

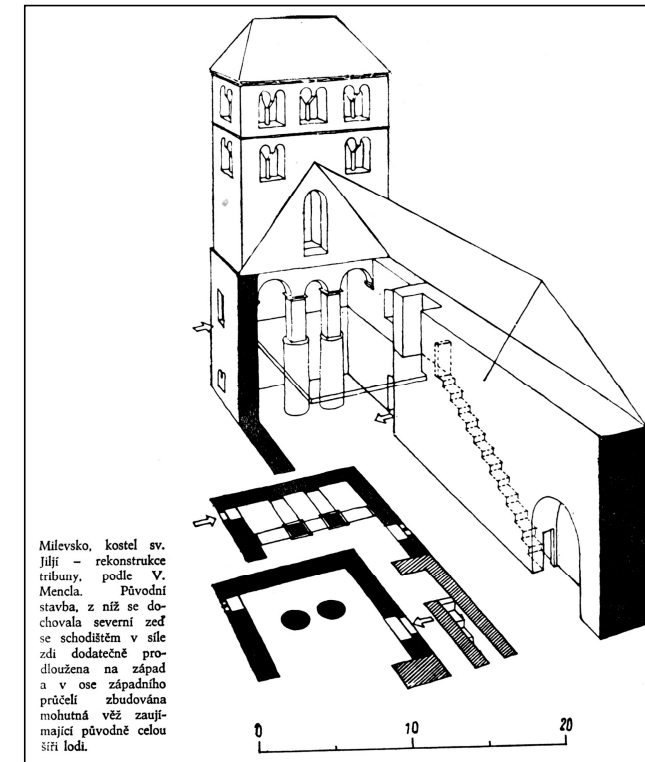
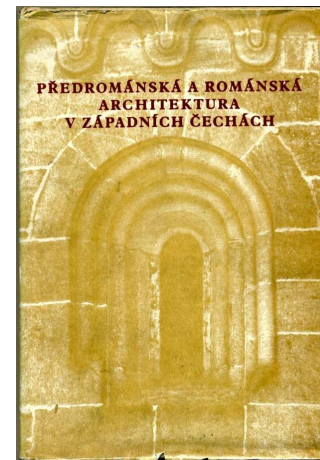
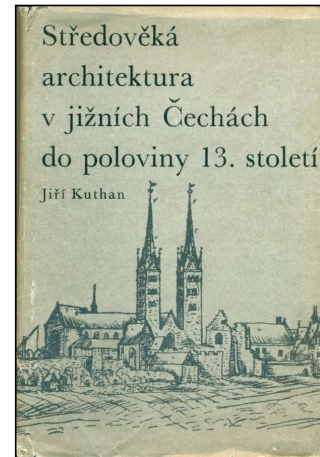
Vznik kostelů ve vesnicích, nebo poblíž; spojeno s počátky pozemkového vlastnictví šlechty

Gája, R. 2008: Románské emporové kostely v Čechách a jejich zakladatelé. Diplomová práce Ústav českých dějin FF UK.

Mencl, V. 1965: Panské tribuny v naší románské architektuře. Umění 13, 29-62.

Prix, D. 1989: Podoby a funkce podélných jednolodních tribunových kostelů 12. a 1. poloviny 13. století v Čechách. Disertace na Ústavu dějiny umění v Praze.

Štefan, I.-Varadzin, L. 2007: Počátky farní organizace ve výpovědi archeologie v Čechách a na Moravě. In: J. Hrdina B. Zilynská (eds.), Cirkevní topografie a farní síť pražské církevní provincie v pozdním středověku. Colloquia mediaevalia Pragensia 8, 33-54.

Vysvětlete (dohleďte si) pojmy:
Vlastnický kostel
Emporový kostel
Podací právo

Dohnal, V. 1981: Mladohradištní pohřebiště na Olomoucku, AR 33, 258–268.

Dohnal, V. – Ondruš, V. 1964: Pohřebiště z mladší doby hradištní v Mistříně u Kyjova, AR 16, 191–192, 200–208.

Radoměřský, P. 1955: obol mrtvých u Slovanů v Čechách a na Moravě (Příspěvek k datování kostrových hrobů mladší doby hradištní), Sborník Národního muzea 9, řada A – Historie, 9, č. 2.

Šikulová, V. 1958: Moravská pohřebiště z mladší doby hradištní, Pravěk východní Moravy 1, 88-162.

Živný, M. 2005: Pohřební ritus na Moravě v 11. - 15. století ve středoevropském kontextu, disertační práce PŘ F MU.

Transformace 13. století a vznik vrcholně středověkých měst

Nová půdorysná uspořádání vesnic

Na vesnicích se objevují kostely

Nové typy vesnických usedlostí

Raná sídla pozemkové šlechty: dvory a dvorce

(*curia*) s vlastnickým kostelem

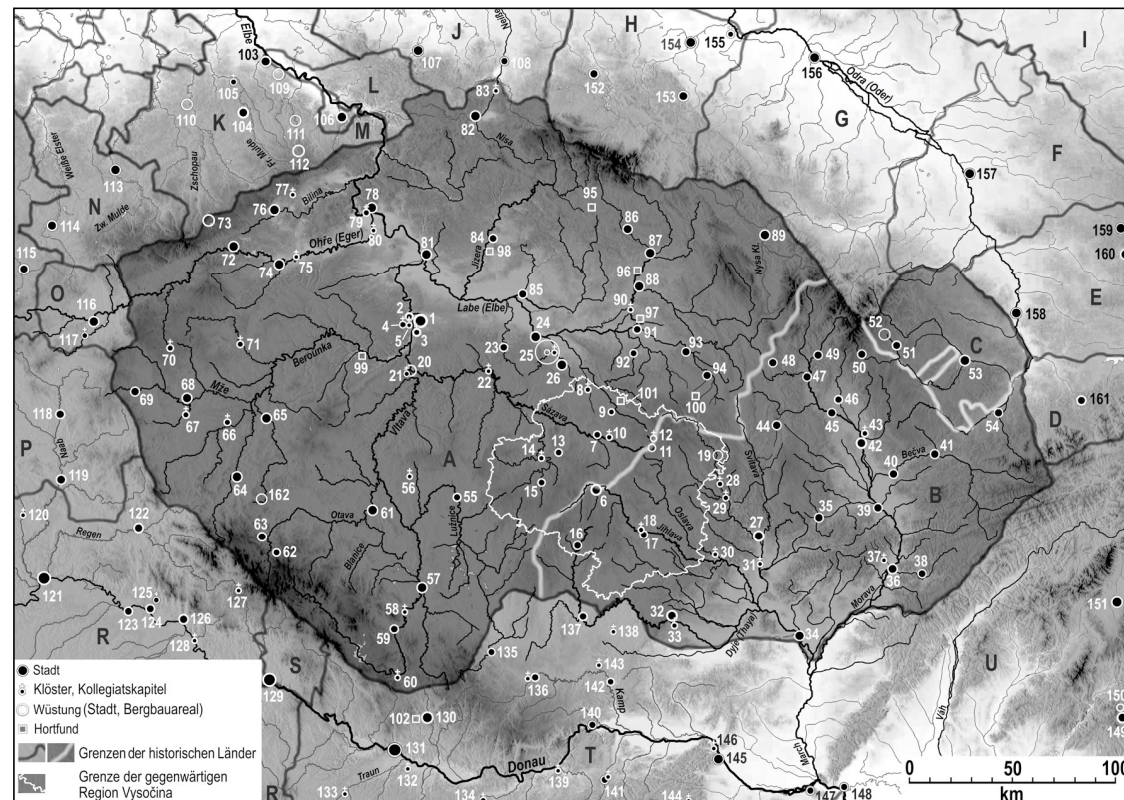
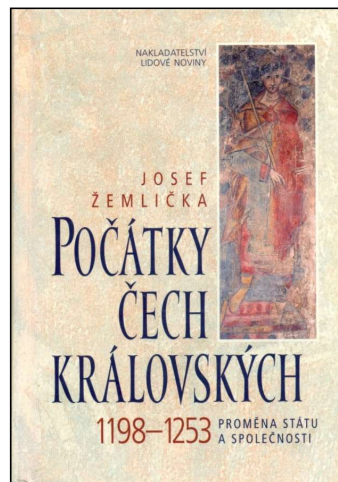
Počátky a zahušťování farní sítě

Součástí krajiny se stávají kláštery podílející se na kolonizaci

Komendy a majetky rytířských řádů

Nejstarší královské hrady a později i šlechtické hrady

Počátky měst a měšťanů

**Jaké řeholní řády zakládaly v přemyslovských zemích od 10. stol. své kláštery?
Jaké kláštery vznikaly ve 13. století?
Vznikaly kláštery také v městech? Jaké?**

Kejř, J. 1998: Vznik městského zřízení v českých zemích. Praha.

Klápště, J. 2005: Proměna českých zemí ve středověku. Praha.

Procházka, R. 2000: Zrod středověkého města na příkladu Brna. In: Brno a jeho region, Medievalia archeologica 2.

Procházka, R. 2000: Archeologie a poznání moravských a slezských měst, Archaeologia historica 32/1, 37-80.

Richter, M. – Vokolek, V. 1995: Hradec Králové, slovanské hradiště a počátky středověkého města. Hradec Králové-Praha.

Tomas, J. 1999: Od raně středověké aglomerace k právnímu městu a městskému stavu. Litoměřice.

Velímský, T. 1989: K problematice počátků českých měst — prostorový vývoj a nejstarší zástavba, Archaeologia historica 14/1, 67-93.

Mýcení lesů a prosvětlování krajiny

Tacuinum sanitatis, 1390

Haidelberger
Sachsenspiegel,
13. stol.

Londýnský žaltář 13. stol.

bestiář Aberdeen 13. stol.

Vysvětlete pojmy:

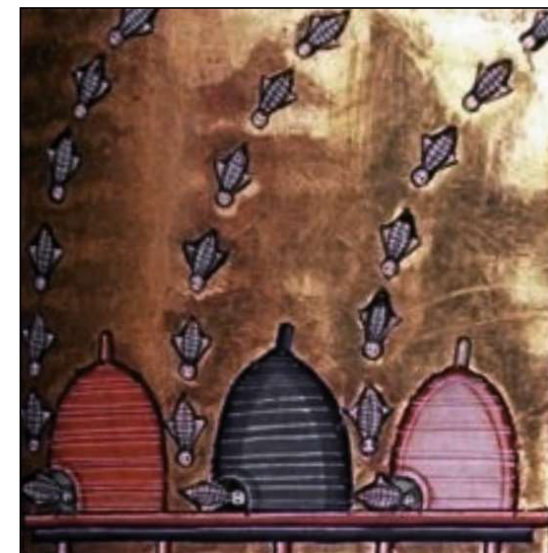
Kolonizace

Emfyteuze

Lokace

Lokátor

Zakládací listina

Město v českém středověku...?

Kvalitativně vyšší typ sídla

Obchod a trh

Řemesla

Finančnictví (banky, půjčky)

Výběr daně jako základu panovnických příjmů

Správa

Vojenská funkce

Duchovní centrum: farní kostely, **mendikantské řády**

Městské právo

Osobní svoboda měšťana

Městská komunita – etablovaná obec = budování veřejných staveb

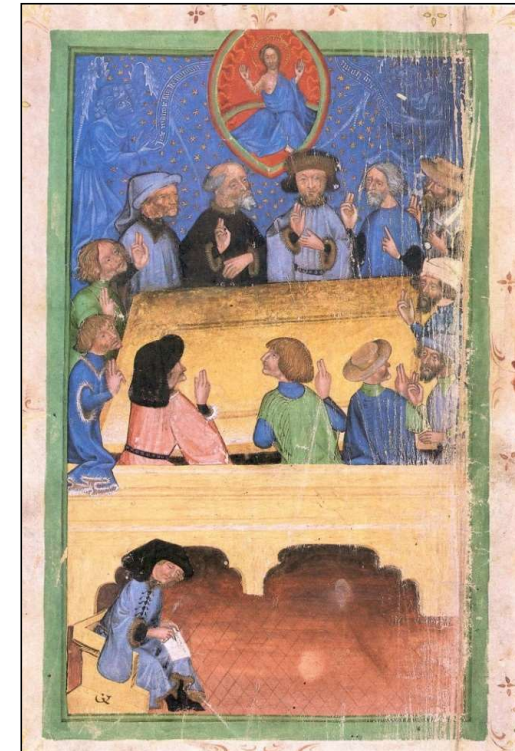
Samospráva řízení města vs. rychtář

Městská hotovost

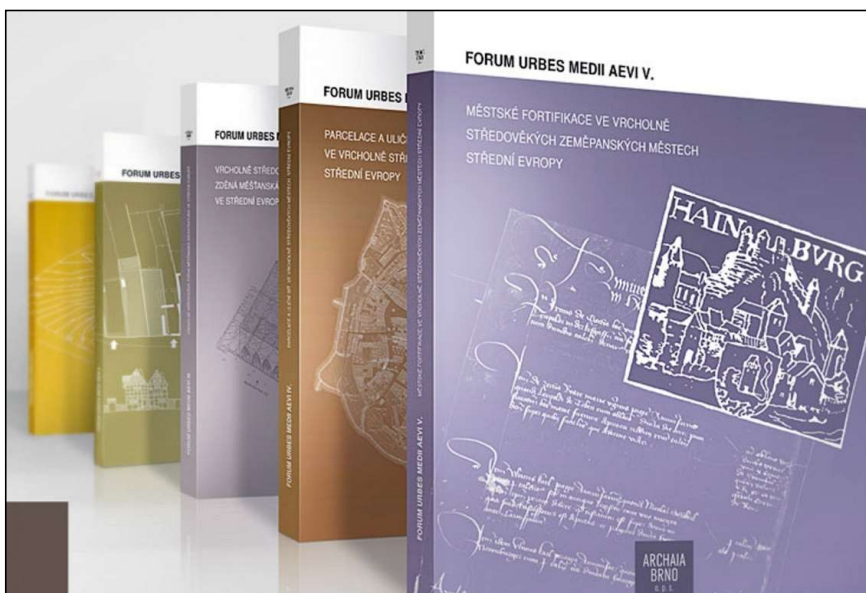
Zeměpanská města (královská, markrabská, věnná, komorní)

Biskupská města

Poddanská města

Zasedání městské rady, v popředí písař
(Illuminace z brněnské právní knihy
Václava z Jihlavy, pol. 15.století)

Klápště, J. – Ježek, J. (ed.) 1999:
Mediaevalia archaeologica I.
Praha – Wrocław

Archeologie středověkých měst v odborné literatuře

FUMA: Forum urbes medii aevi

FUMA I: Systematické archeologické výzkumy měst a středověkých sídlištních areálů

FUMA II: Nezděná obytná architektura měst ve střední Evropě a její vztah ke zděné zástavbě

FUMA III: Vrcholně středověká zděná měšťanská architektura ve střední Evropě

FUMA IV: Parcelace a uliční síť ve vrcholně středověkých městech střední Evropy

FUMA V: Městské fortifikace ve vrcholně středověkých zeměpanských městech střední Evropy

FUMA VI: Surovinová základna středověkého města

FUMA VII: Kláštery ve středověkých městech střední Evropy

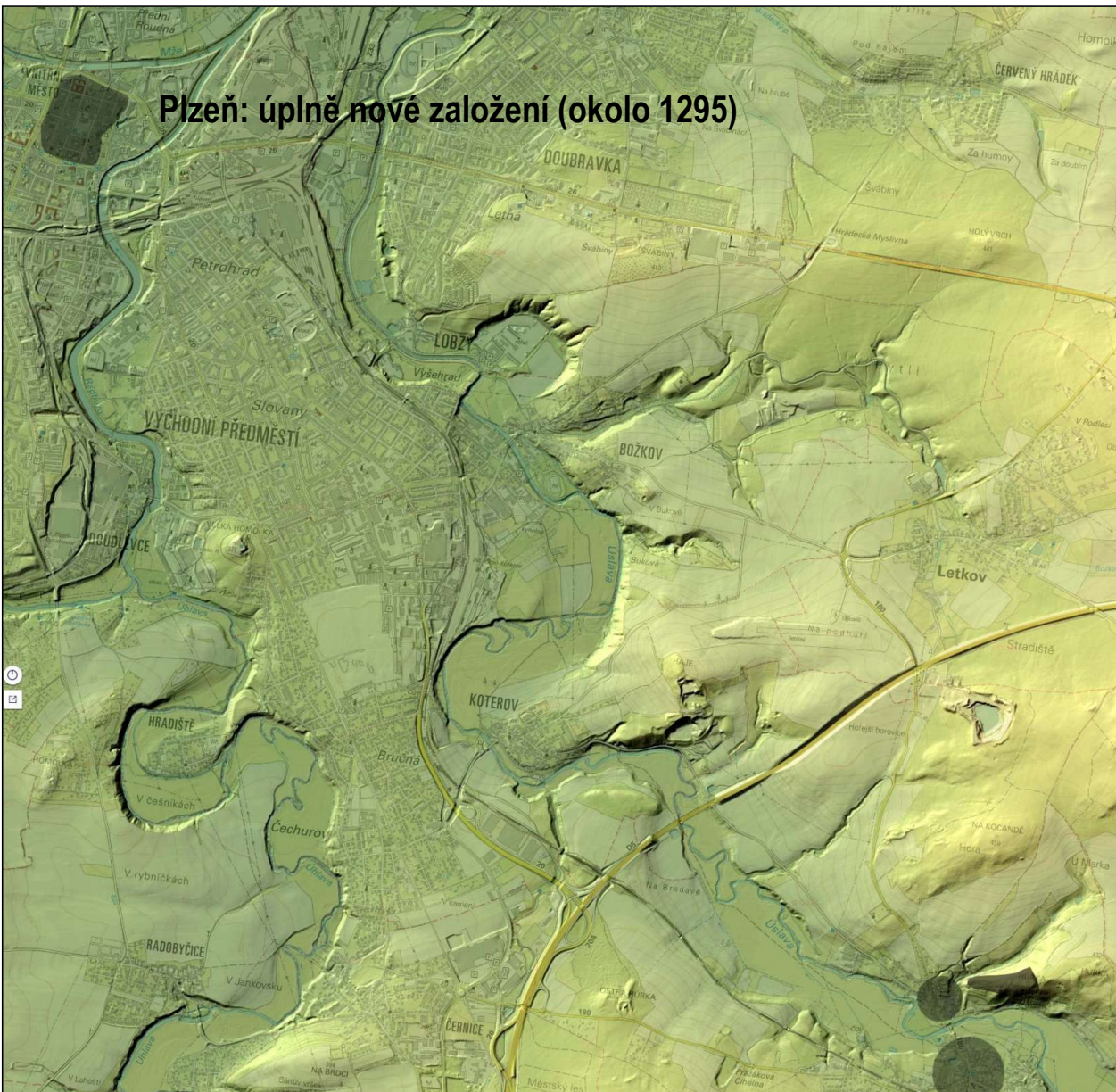
FUMA VIII: Počátky měst ve střední Evropě

FUMA IX: Cihla a stavební keramika ve středověku a novověku v městské architektuře střední Evropy

FUMA X: Archeologie ve městě. Strategie, metodika, metody výzkumu, prezentace a ochrany archeologických památek

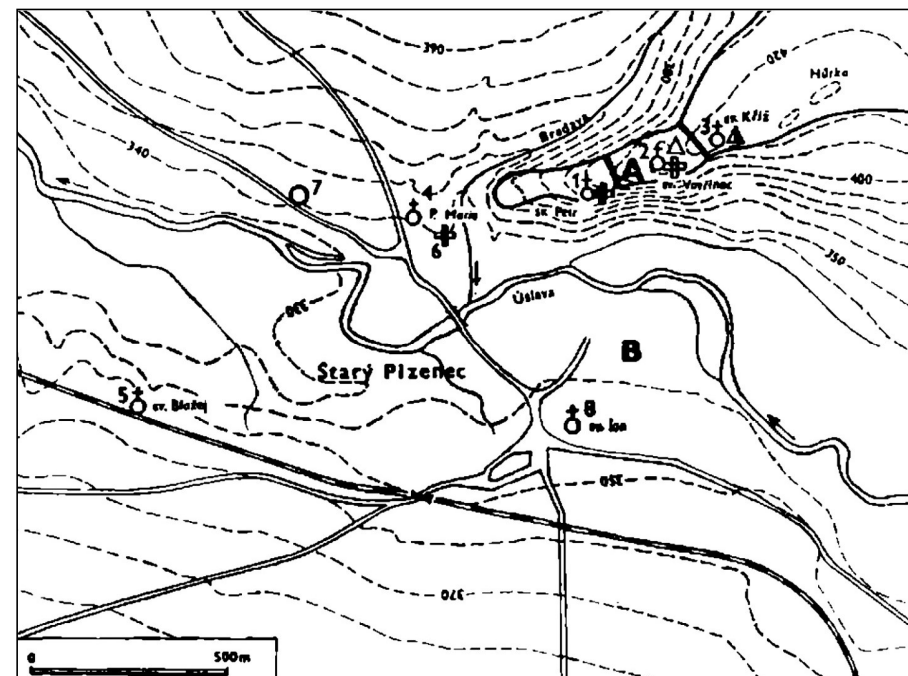

Plzeň: úplně nově založení (okolo 1295)

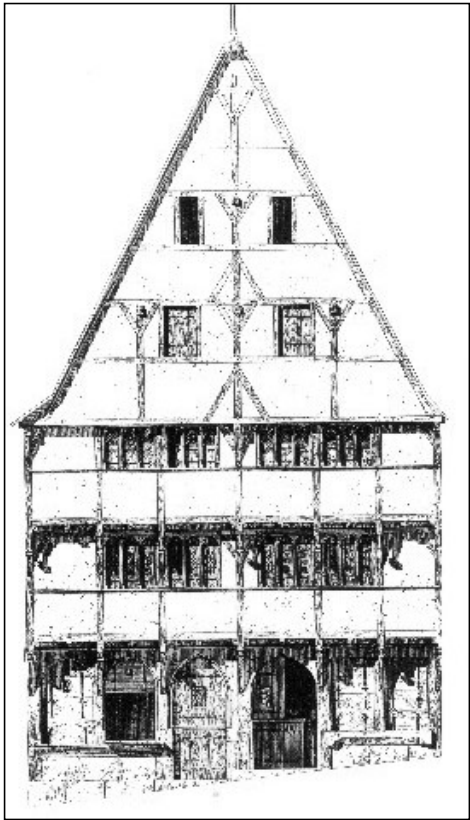
Příklad Plzeň:

- 1) raně středověký přemyslovský správní hrad
- 2) prvotní lokační město v podhradí (levobřeží Úslavy)
- 3) Úplně nové městské založení ca. 1295 – dnešní Plzeň

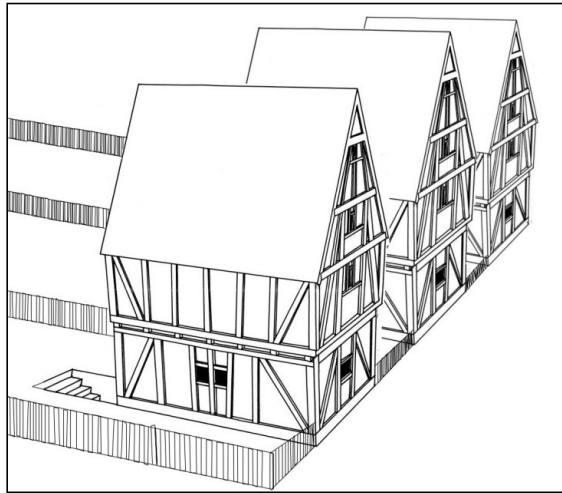

Frýda, F. – Hus, M. 1989: Archeologický výzkum ve Starém Plzenci, *Archaeologia historica* 14/1, 219-232.

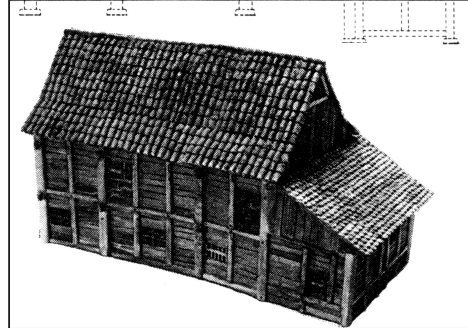
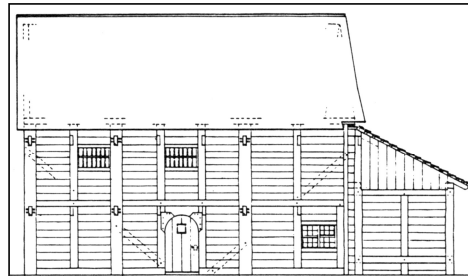
Široký, R. – Nováček, K. – Kaiser, L. 2004: Zapomenutá Plzeň. Počátky města pod přemyslovským hradem, *AR* 56, 798-827.

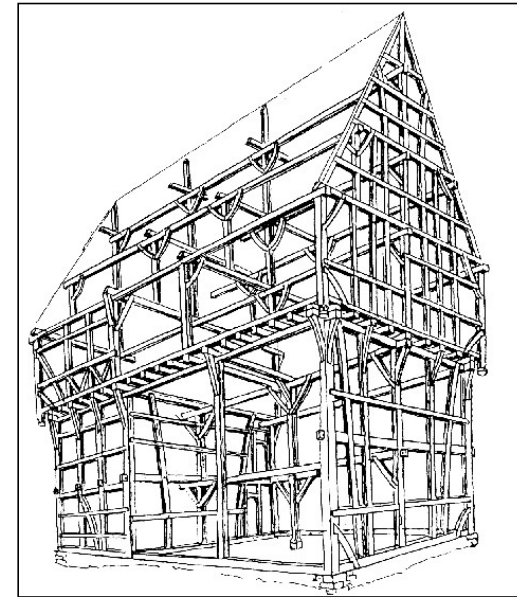
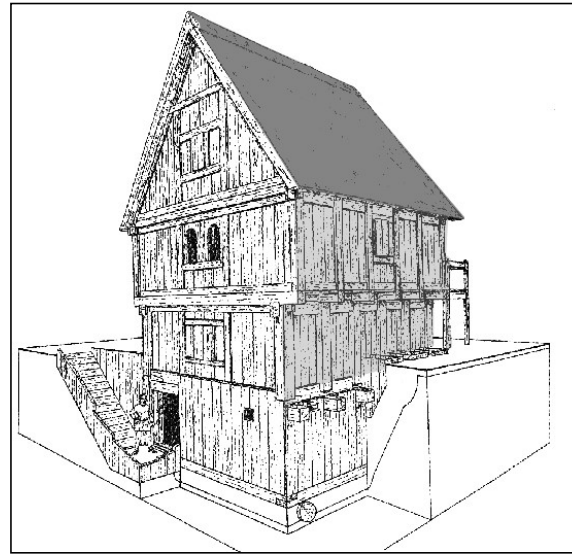
Rekonstrukce měšťanského hrázděného domu okolo roku 1320 (Pfistermeister 1993)

Ideální rekonstrukce měšťského domu s dřevěným sklepem a s hrázděním (podle Davida Mertly)

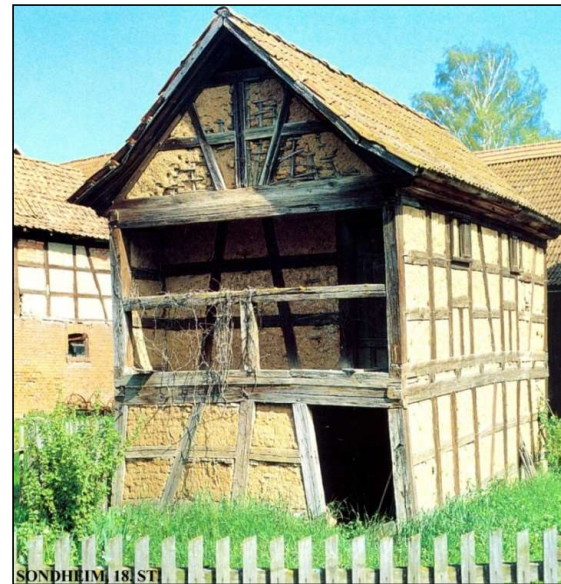

Rekonstrukce dřevěného domu Lübeck 13. stol. (Rötting 1996).

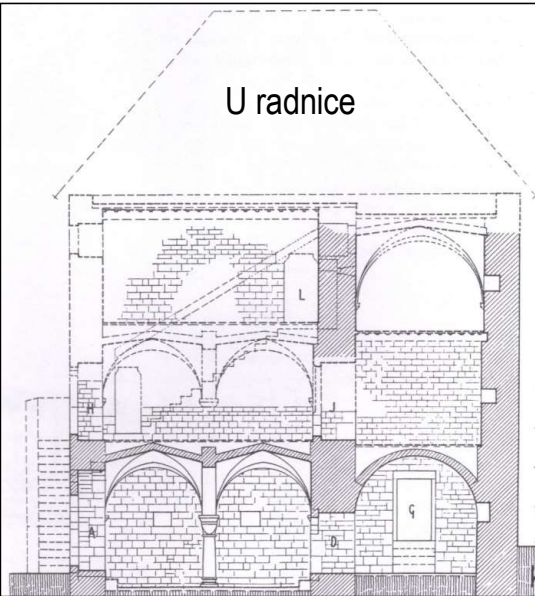

Rekonstrukce kostry hrázděného měšťského domu z 15. století (Pfistermeister 1993)

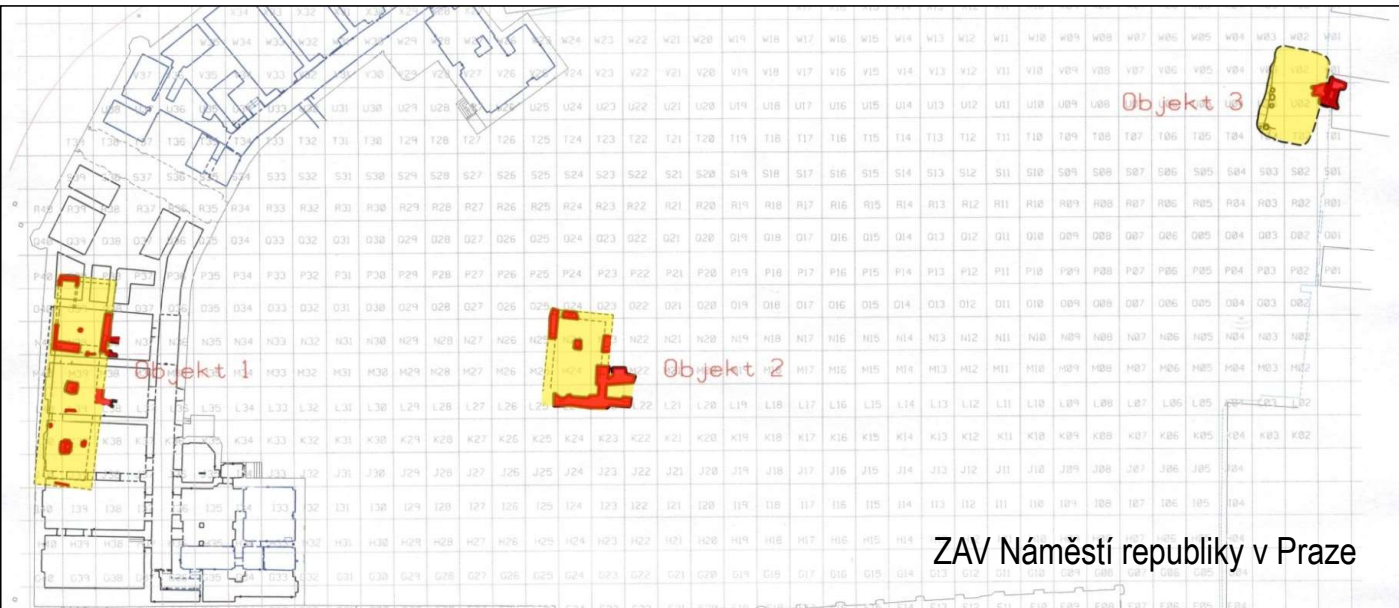
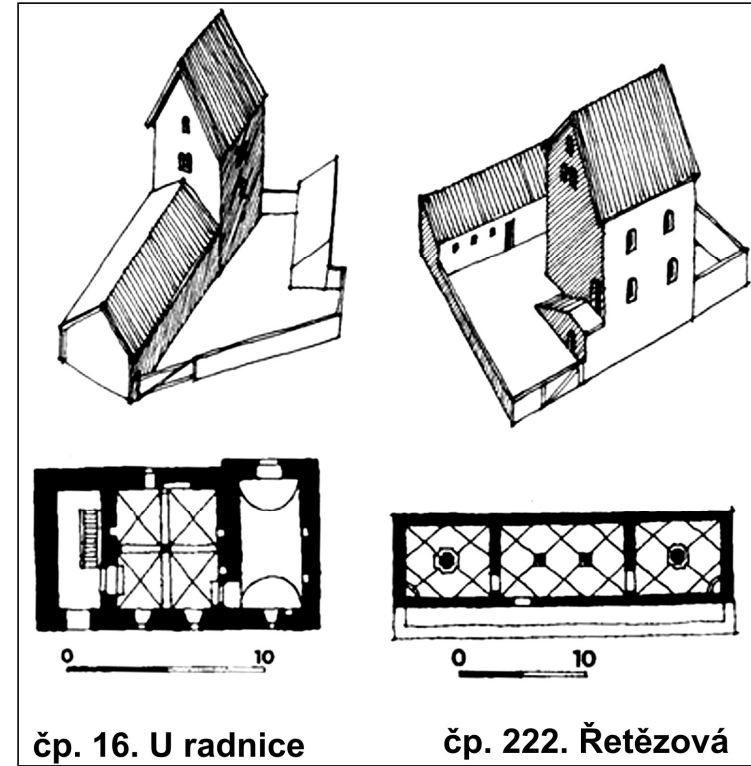
Vysvětlete pojmy:
Parcelace
Hrázděná konstrukce

Hrázděný dům v Sondheimu z 18. století (Pfistermeister 1993)

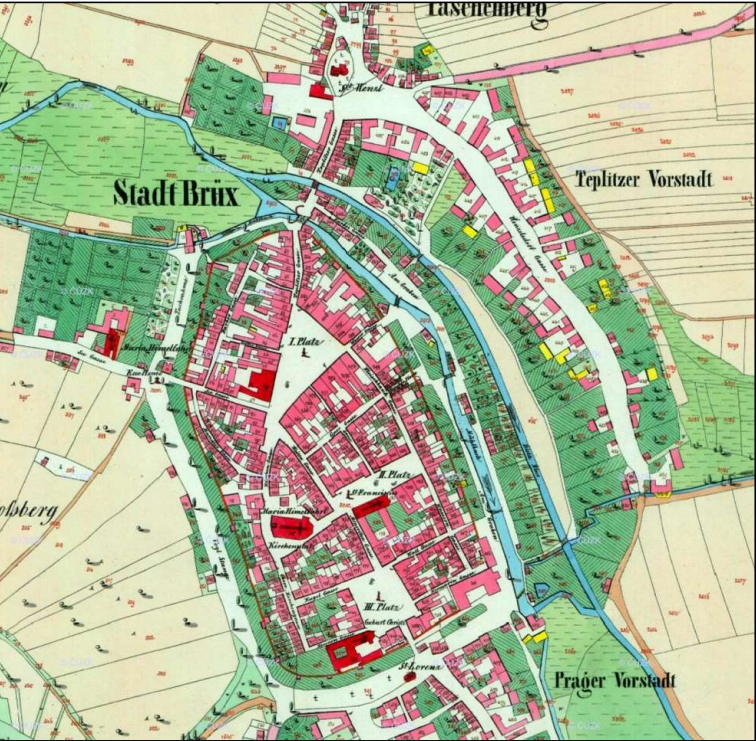
DRAGOUN, Z. - ŠKABRADA, J. – TRYML, M. 2003:
Romanesque houses in Prague. Prague. 2003.

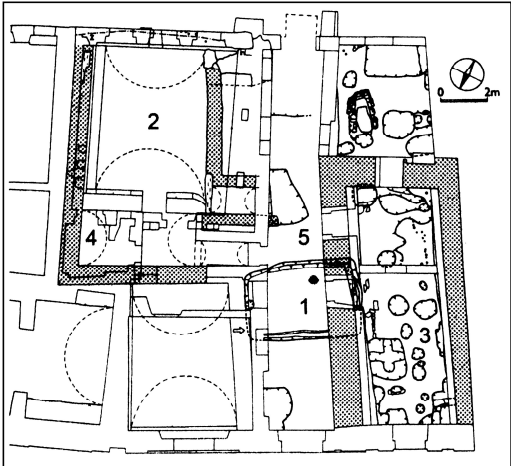
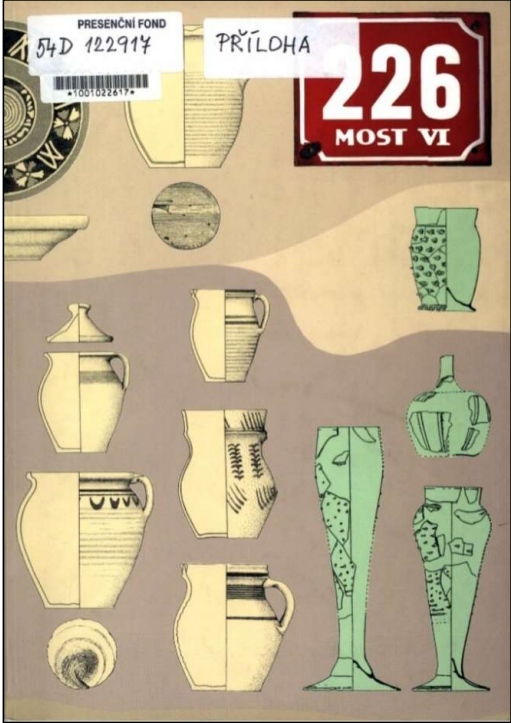
Most

Archeologické výzkumy na území města, které bylo v druhé pol. 20. stol. cíleně zlikvidováno

Proč zanikl historický Most?

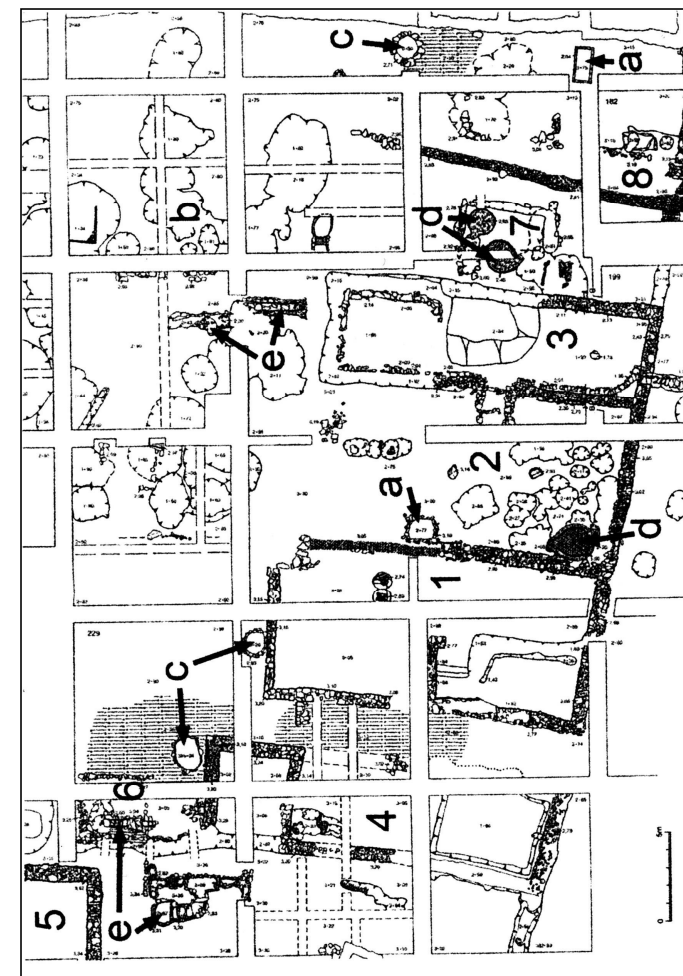
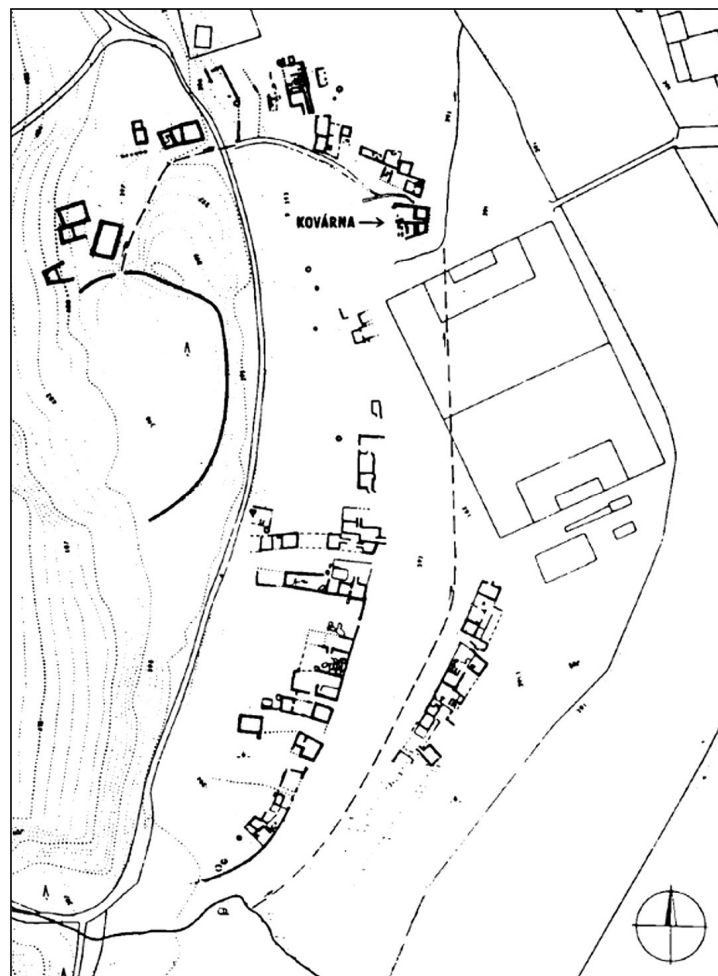
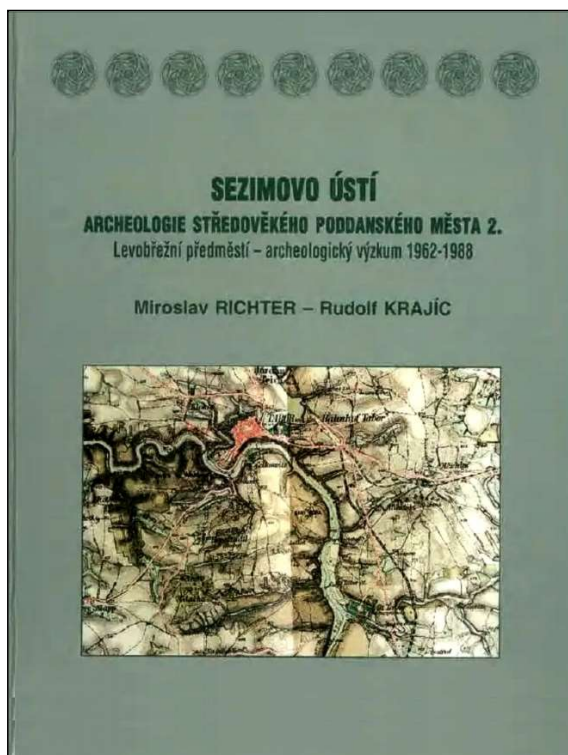
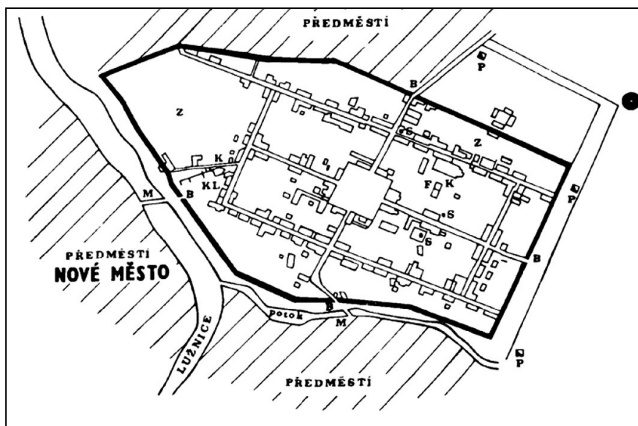
Klápště, J. (ed.) 2002: Archeologie středověkého domu v Mostě (čp. 226). Mediaevalia archaeologica 4. Praha.

Sezimovo Ústí

Archeologické výzkumy rozvinutého poddanského města, které násilně zaniklo v 15. století (30. března 1420).

Proč zaniklo středověké Sezimovo Ústí?

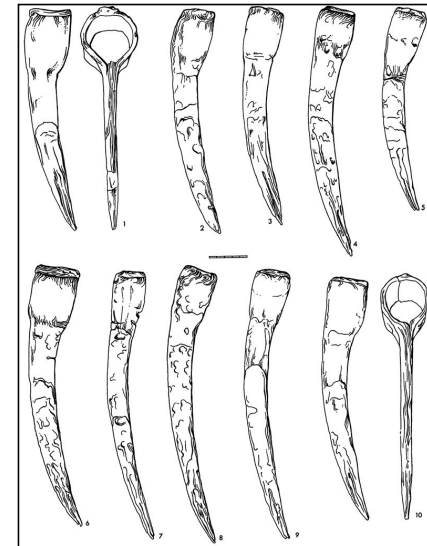
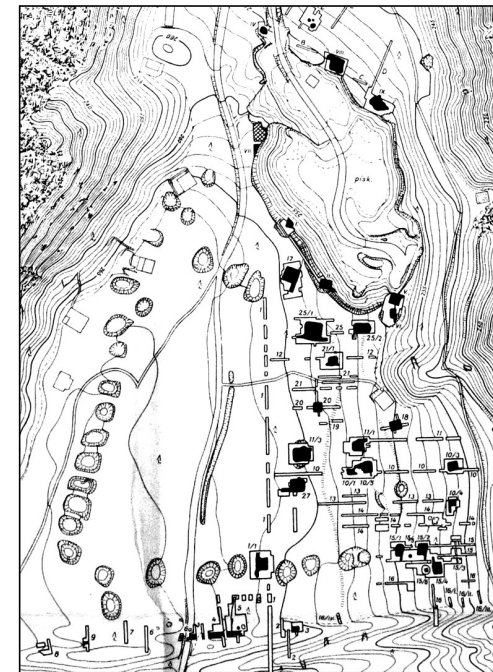
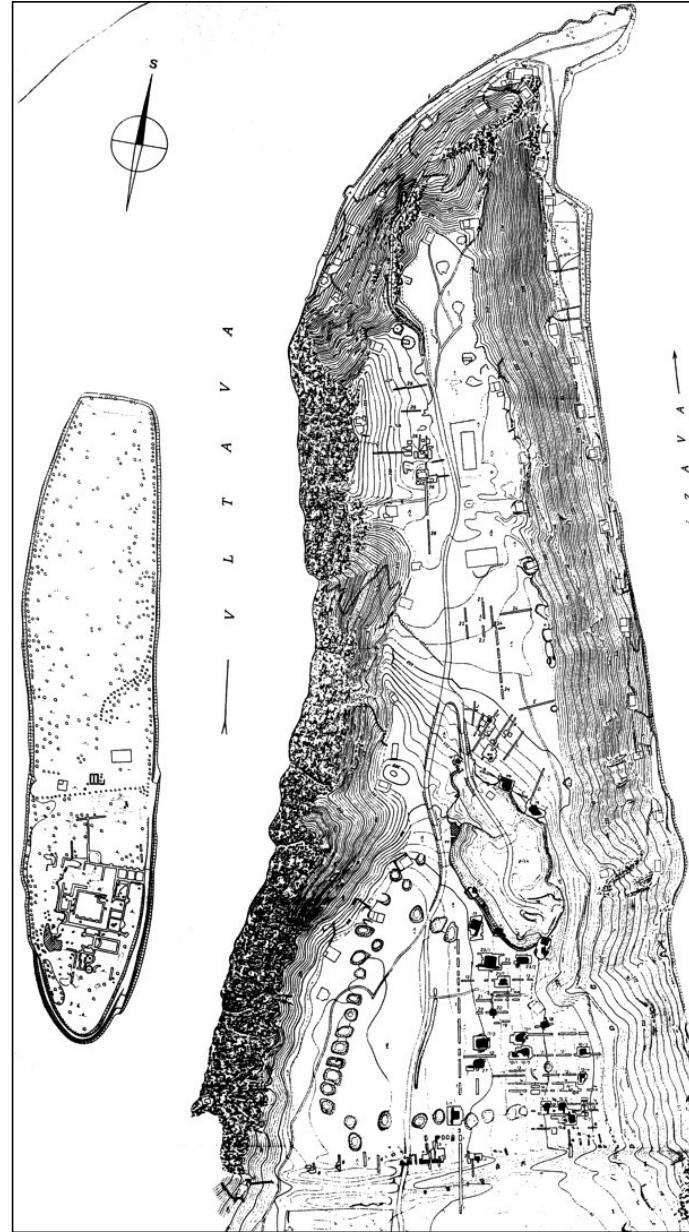
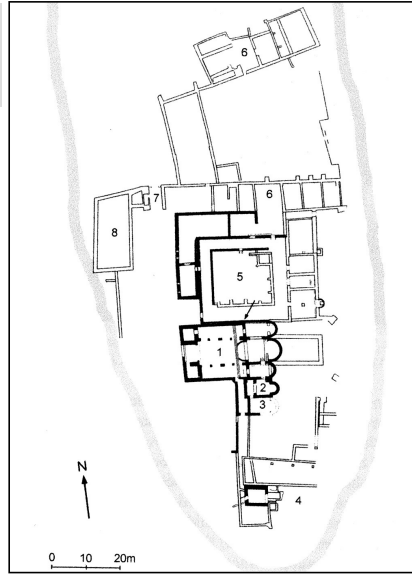

Hradištko u Davle Sekanka

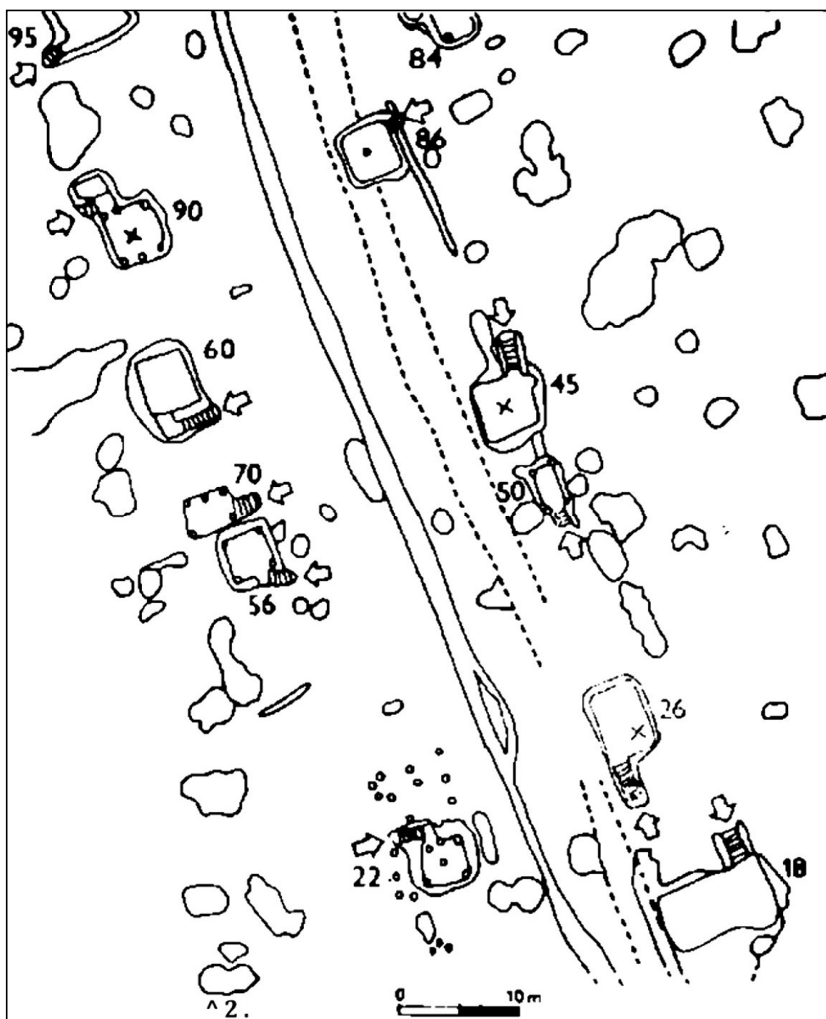
Archeologické výzkumy
městečka, které násilně
zaniklo ještě ve 13. století.

Proč zaniklo toto městečko?

*Richter, M. 1982: Hradištko u Davle,
městečko ostrovního kláštera.*

Staré Mýto (Tisová)

Archeologické výzkumy nezdařilých městských založení zaniklých (opuštěných) ještě ve středověku

Obvyklá část archeologického obrazu středověkého města:

Studně (s výdřevou i zděné)

Odpadní a fekální jímky

Později vodovody (většinou dřevěná potrubí)

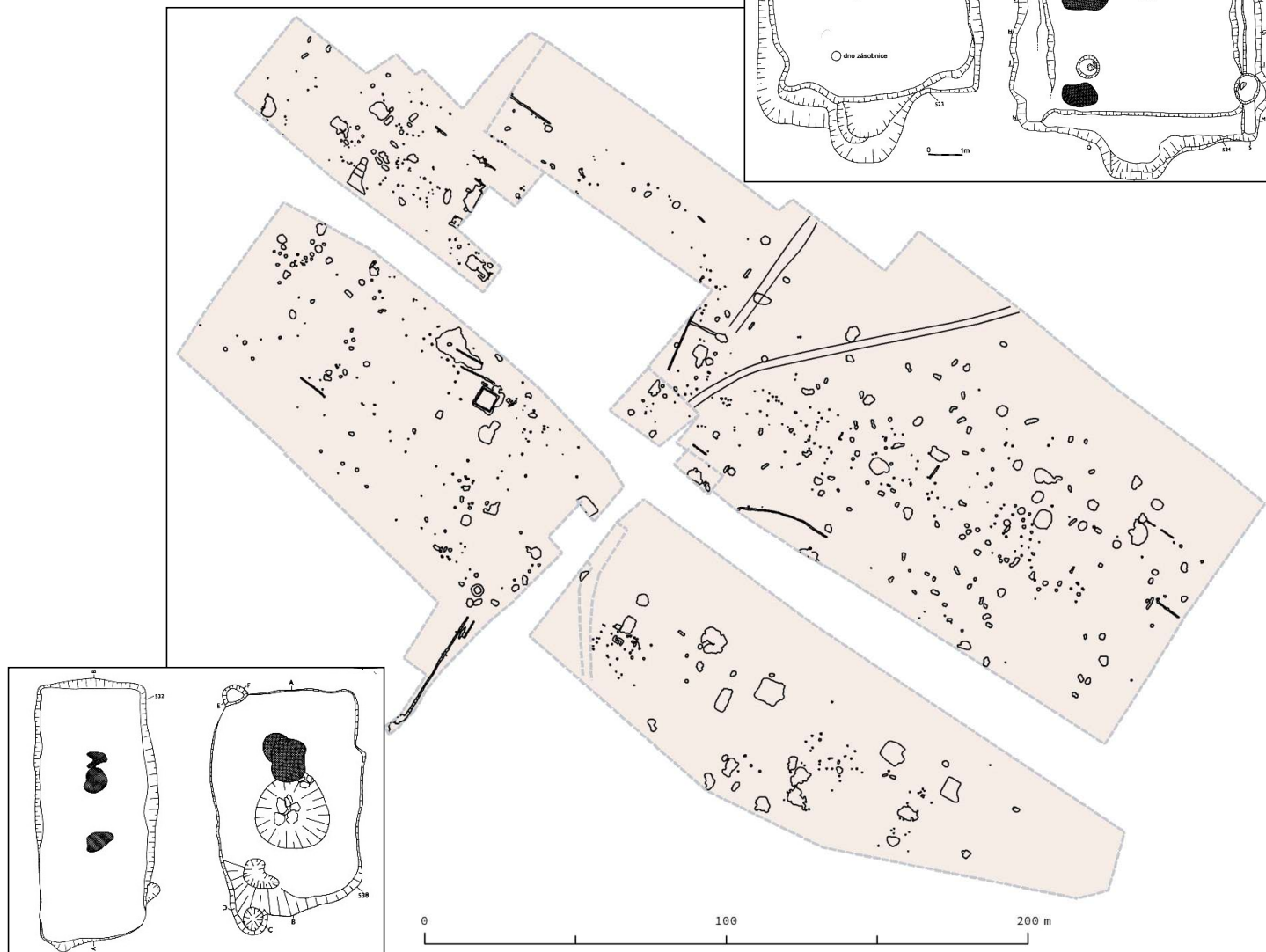
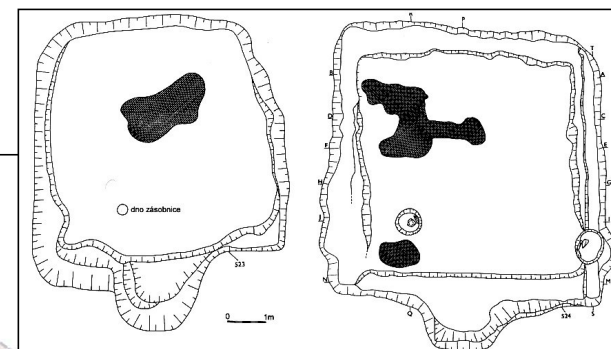
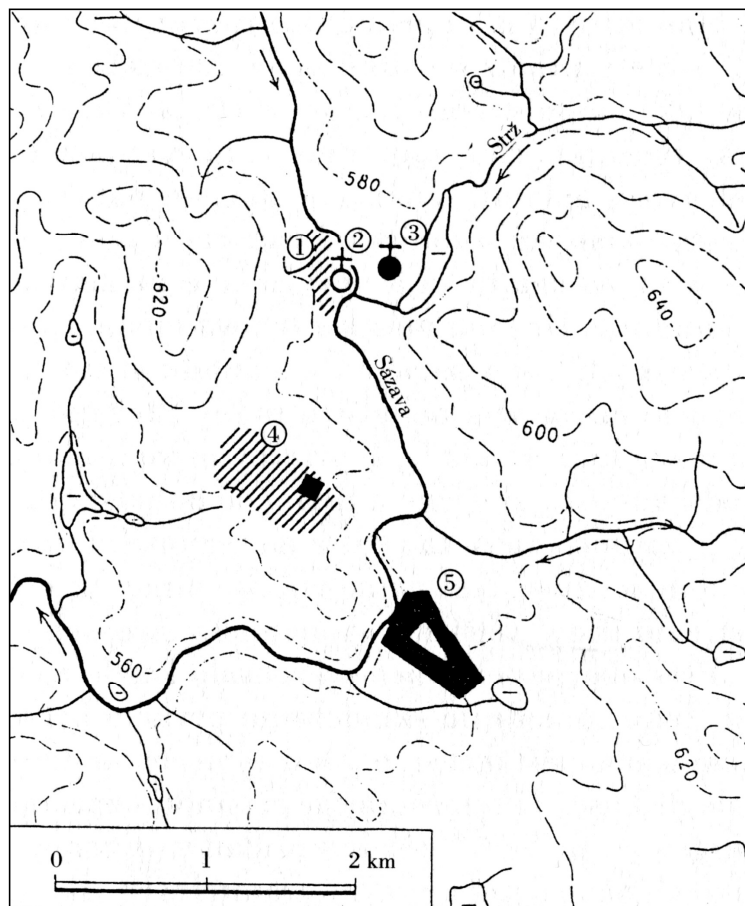
Hnojiště

Děčín (Mariánská louka)

Richter, M. — Sigl, J., 1987: Výzkum Starého Mýta v roce 1986, Zpravodaj Krajského muzea východních Čech v Hradci Králové, spol. vědy XIV 1, 88—96.

Žďár nad Sázavou - Staré město

Zatloukal, R. 1999: Zpráva o archeologickém výzkumu ve Žďáře nad Sázavou, trať Staré město, v letech 1996–1999. *Mediaevalia archaeologica* 1. Praha, 193–207.

Archeologie středověkých měst:
Významná stopa výrobní činnosti, většinou
spojená již s existencí institucionalizovaných
řemesel

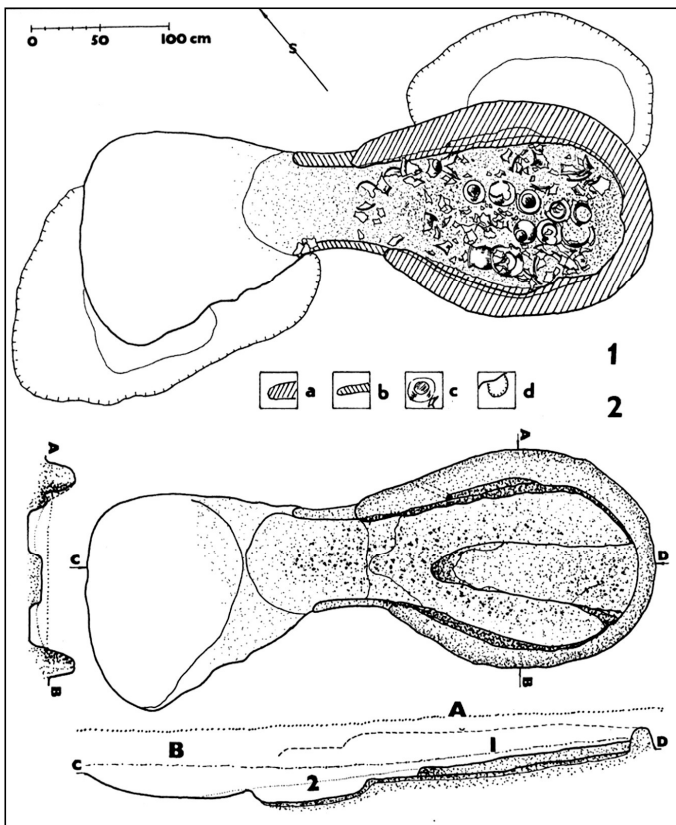
Jihlava, severní předpolí,
 tzv. Stará Jihlava, hrnčířská
 pec se vsázkou, 13. stol.
 ZAV ARCHAIA Brno,
 pracoviště Jihlava

Co jsou to tzv. řemeslnické cechy?

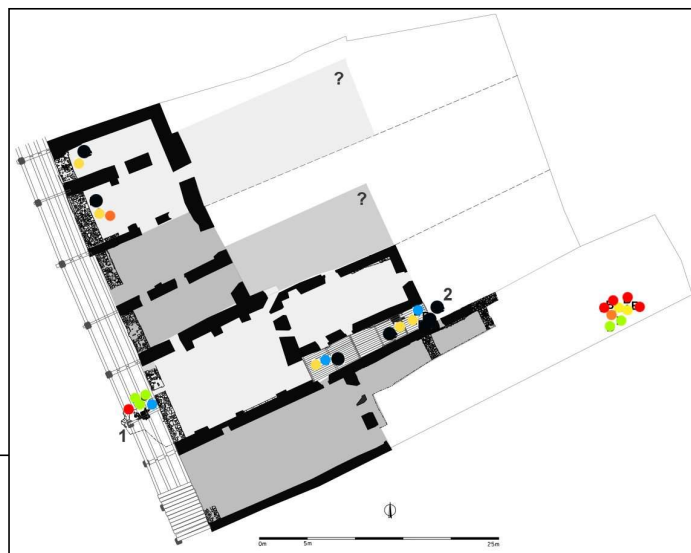

Brno, Královo Pole
 cihelna 14.- 15. stol.
 ZAV ARCHAIA Brno

Staré Město u Uherského Hradiště,
 hrnčířská pec, druhá pol. 13. stol.

- strusky po hutnění barevných kovů
- fragmenty stěn pecí
- slitky barevných kovů
- tavící keramika
- mince
- černá: kovářské strusky

Poznáte podle půdorysu toto město?

**Metalurgie barevných a drahých kovů:
Slévači, šperkaři a zlatníci, mincovny**

Strusky a slitky (Pb, Cu, Zn, Sn, Ag), tavící tyglíky, pravděpodobně doklad tavírny a prubířské dílny

